

DE PLAATS VAN DE MENSHEID IN GODS OPZET

John H. Essex

De Plaats van de Mensheid in Gods Opzet

door J.H. Essex

Vertaling van: *The Place of Humanity in God's Purpose*
by John H. Essex

Copyright © Concordant Publishing Concern
P.O. Box 449, Almont, MI 48003 810-798-3563

De Plaats van de Mensheid in Gods Opzet

door J.H. Essex

Inhoud:

Wat is de mens?	3
De ijdelheid van het menselijk streven	17
De lessen van de pottenbakker	29
Wat God groots exposeert	39
Het in-alles-voorzienende van God	53
Van Abram naar Abraham	69
Een unieke schatkist	77
Verklarende noot no. 1 (nederwerping)	98
Verklarende noot no. 2 (ecclesia)	99

Een vertaling van:
The Place of Humanity in God's Purpose — by John H. Essex
© Concordant Publishing Concern
P.O. Box 449, Almont, MI 48003

God zei: “Laat Ons een mensheid maken in Ons beeld en naar Onze gelijkenis” (Gen. 1:26). En God schiep de mensheid in Zijn beeld.

Maar de mens heeft gezegd dat de mensheid tot stand is gekomen vanuit een onbetekenend begin, door een lang proces van evolutie, en maakt er aanspraak op dat zowel mensen als apen dezelfde voorouders hadden.

Wat is de mens?

We stellen voor om zonder omhaal al de menselijke theorieën te verwerpen om ons louter op het woord van God te richten. We zijn hiermee begonnen om de aandacht te vestigen op het feit dat deze vraag het denken van de mensheid gedurende vele jaren heeft beziggehouden, met resultaten die vaak van de Schrift verschillen en God volledig de eer ontnemen. Kan er een groter contrast bestaan? Aan de ene kant geschapen in het beeld van God. Aan de andere geëvolueerd vanuit de voorouders van apen.

Wat dan is de mens? Waarom werd hij geschapen? Met welke functie en met welk oogmerk werd hij in Gods grote plan ingezet? Waarom werd hij specifiek in Gods eigen beeld en gelijkenis geschapen? En bovenal: waarom lijdt hij en sterft hij?

Dit zijn volkomen terechte vragen om te stellen en wij hopen antwoorden te kunnen geven die volkomen tevreden stellen, omdat zij volledig in overeenstemming zijn met Gods Woord en daarom God Zelf verheerlijken.

Deze vraag wordt in de Schrift verscheidene malen gesteld. Job stelt hem in Job 7:17 en 18.

“Wat is een sterveling dat U hem groot maakt en dat U hem in Uw hart zet, en U hem iedere morgen

opzoekt en U hem elk ogenblik beproeft?”
(Job 7:17,18)

Job was een man die door een grote beproeving heen ging en hij vraagt zich af waarom God Zichzelf zo met mensen bemoeit van wie de dagen toch al geteld zijn. Waarom kan God hen niet in rust en vrede hun weinige dagen laten doorbrengen? Waarom moet Hij hen aan zoveel benauwdheid onderwerpen?

David stelt deze vraag in Psalm 144:3,4. “HERE, wat is een mens dat U op hem let? Of de zoon van een sterveling dat U met hem rekent? Een mens is als een ademtocht, zijn dagen als een voorbijgaande schaduw.” Kennelijk is er niets van enige permanentie of belang in de mens dat God hem zulk een bijzondere aandacht zou schenken.

David stelt de vraag opnieuw in Psalm 8 vers 3 en 4, en hier positioneert hij dit tegen een achtergrond van de uitgestrektheid van Gods schepping. “Want ik zie Uw hemelen, het werk van Uw vingers, de maan en de sterren die U heeft gevestigd. Wat is dan een sterveling dat U aan hem denkt, en een zoon van een mens dat U hem opmerkt?”

De Psalmist, die op een andere plaats uitroept “De hemelen verklaren de heerlijkheid van God,” ziet hier naar diezelfde hemelen op, hun omvang overwegend en dan vraagt: “Wat is een mens” — “Wat is een sterveling?”

En wanneer wij Gods aardse schepping vergelijken met Zijn hemelse, dan kunnen we ons des te meer afvragen “Waarom heeft God de mens geschapen?”

* * *

Helemaal aan het begin van Gods woord lezen we dat Hij de hemel en de aarde schiep. Dit wordt als een eenvoudig vastgesteld feit aanvaard door hen die de Schrift geloven, maar in werkelijkheid is het juist een zeer diepzinnige waarheid. Hebben we bijvoorbeeld werkelijk de wanverhouding daarin al eens goed overwogen?

Het is alsof er wordt gezegd: God schiep de oceaan en een regendruppel, of: God schiep een continent en een zandkorrel. Zo enorm zijn de hemelen, zo klein is de aarde!

We zullen hier niet de ruimte nemen om de uitgestrektheid van de hemelen te beschrijven, maar één illustratie laten volstaan. Er is een heel bekend sterrenbeeld dat bekend staat als de Grote Beer (Ursa Major). Deze bestaat uit een groep van vele sterren, maar zeven ervan zijn zeer prominent en kunnen bij een heldere sterrenhemel iedere nacht gemakkelijk worden gezien, want op het noordelijk halfrond zijn ze het hele jaar met het blote oog duidelijk zichtbaar. Vier van de sterren staan ruwweg in een vierkant, en de andere drie vormen een soort staart (of een handvat, als u aan dit sterrenbeeld denkt als het Steelpannetje of de Ploeg, onder welke namen het ook wel bekend staat).

De op één na laatste ster in de staart heet Mizar. Vlak daarnaast staat een kleine ster (Alcor), die veel flauwer is dan Mizar, maar we kunnen deze negeren en alleen Mizar beschouwen, want Mizar zelf is een dubbelster — dat wil zeggen: twee sterren die voor het blote oog als één verschijnen. Toch staan de twee componenten van Mizar zo'n 25 miljoen mijlen uit elkaar, maar ze staan zo ver van ons vandaan dat ze hier één schijnen te zijn.

Het duurt voor het licht van de maan iets meer dan een seconde om naar de aarde te reizen; het duurt iets meer dan acht minuten om het licht van de zon naar de aarde te laten reizen, ongeveer 93 miljoen mijlen. Het duurt meer dan 73 *jaar* voordat het licht van Mizar de aarde heeft bereikt. Of, om het anders te zeggen, als de maan zou worden verduisterd zouden we het binnen twee seconden weten; als de zon donker zou worden zouden we er binnen 10 minuten van weten, maar als Mizar z'n licht zou verliezen zou het meer dan 70 jaar duren voordat iemand van ons ervan zou weten. En zelfs dit is slechts een kleine afstand in het universum. Het licht van sommige van de objecten die tijdens een wolkeloze nacht aan de hemel kunnen worden gezien is al onderweg van voordat Adam tot bestaan

werd gebracht.

Wanneer we de aandacht vestigen op de enormiteit van de hemelen en deze in contrast stellen met de nietigheid van de aarde, doen we niets anders dan wat de Schriften doen, wanneer zij spreken van de bewoners van de aarde als sprinkhanen en van hele natiën als een druppel aan een emmer en als van het fijne stof op een weegschaal waarvan niemand de moeite neemt om dat weg te blazen omdat het zo weinig effect heeft op de meting. Trouwens, Jesaja 40:17 vertelt ons: “En al de natiën zijn als niets tegenover Hem.” Wanneer we de grote aardverschuivingen overdenken die door de verscheidene uitbraken van conflicten onder de natiën in onze eigen tijd zijn veroorzaakt, dan is het bijzonder troostend ervan verzekerd te mogen worden dat de grote God van het universum daardoor in het geheel niet van Zijn stuk wordt gebracht. Deze gebeurtenissen beïnvloeden Zijn opzet in werkelijkheid niet meer dan een extra druppel in een volle emmer water of een stofdeeltje op een weegschaal.

Wat is dan “een sterveling dat U aan hem denkt?”

“Wanneer ik Uw hemelen zie, de daden van Uw vingers, de maan en de sterren die U vestigde...” In de Schrift wordt er gesteld dat de sterren van de hemel niet door de mensheid geteld kunnen worden en dit wordt gestaafd door de astronomie. Elke nieuw gemaakte telescoop brengt miljoenen onbekende sterren en zelfs nieuwe melkwegstelsels in beeld, zodat ons verstand gaat tolleren wanneer we proberen hun aantal te schatten. Maar als het waar is dat de fysieke, materiële inhoud van de hemelen zoveel groter is dan die van de aarde, wat zullen we dan zeggen over de bezielde geestelijke inhoud? Wetenschappers doen zwakke pogingen om er achter te komen of er op naburige planeten leven is; en dit is voor zover als ze kunnen nagaan, want zij kunnen alleen denken in termen van leven zoals zij dat op deze aarde kunnen waarnemen. Maar wij zijn er van overtuigd dat het universum vol van leven is — van geesteswezens met veel grotere vermogens dan die welke de mensen hebben en in aantallen die

groter zijn dan berekend kunnen worden.

Laat ons opmerken wat Nehemia te zeggen heeft: “U, alleen U, bent Heer, U maakte de hemel, de hemel van de hemelen en heel hun menigte, de aarde en al wat daarop is, de zee en al wat er in is, en U bewaard hen allen en *de menigte van de hemelen buigt zich voor U neer*” (Neh. 9:6). Nehemia kan alle menigten van de aarde in dit beeld negeren, het is de menigte van de hemel die zo belangrijk is.

Maar laat ons een paar punten beschouwen die door veel gelovigen over het hoofd zijn gezien en waarmee door velen te gemakkelijk wordt omgegaan, zelfs door hen die zich ervan bewust zijn dat Gods opzet een eonische is, die in vijf eonen bereikt zal worden.

Ten eerste is het zo dat *in de eerste eon* de mensheid nog niet eens een bestaan had. Adam werd pas geschapen op de zesde dag van de *tweede eon*. Gedurende geheel die eerste eon (en ons wordt de lengte ervan niet verteld) hield God Zich bezig met andere wezens, hemelse schepselen. In feite kunnen we er zelfs van zeggen dat de hemelen eerst geschapen werden en de aarde later, want er bestonden al hemelse wezens toen de fundamenten van de aarde werden gelegd. Vandaar dat Job ons vertelt dat toen dit gebeurde, “de sterren van de morgen samen jubelden en alle zonen van Elohim tezamen riepen van vreugde” (Job 38:7). Er moet een reden zijn geweest voor zo’n groot gejubel onder de hemelse wezens toen zij zagen dat de aarde tot haar bestaan werd gebracht. En er moet ook een reden zijn geweest waarom sommigen van hen, geleid door de Tegenstander, de omstandigheden veroorzaakten (wat die ook geweest mogen zijn) die geleid hebben tot de nederwerping van diezelfde aarde aan het einde van die eerste eon.

Dat er een gewelddadige nederwerping van de aarde is geweest, daar kan niet aan getwijfeld worden. Geheel buiten aanwijzingen in de structuur van de aarde zelf, die wijzen op heftige aardverschuivingen die er op een bepaald moment geweest moeten zijn,

zijn er de bewijzen in de Schrift. Het Griekse woord 'katabolê', dat tien maal gebruikt wordt in verband met de wereld en ten onrechte wordt vertaald met 'foundation' (grondlegging) in de King James vertaling, betekent letterlijk neer-werpen. Kijk maar hoe de werkwoordsvorm ervan werd gebruikt in 2 Corinthe 4:9 — "Vervolgd maar niet verlaten, *nedergeworpen*, maar niet verloren gaande."

Maar misschien staat het meest krachtige schriftuurlijke bewijs voor de nederwerping in Genesis 1:2, waar we een groot contrast waarnemen met de gebeurtenissen in vers 1. Laten we de twee verzen tezamen lezen.

Vers 1: "In begin schiep Elohim de hemelen en de aarde."

Vers 2: "En de aarde werd een chaos en leegstaand en er was duisternis over de oppervlakte van de over-stroomde chaos."

In deze gecorrigeerde vertaling zien we dat de eerste zin het oredelijke proces van scheppen samenvat; de tweede zin brengt er wanorde en chaos in. God schiep de aarde niet als chaos; Hij schiep die om bewoond te worden (Jes. 45:18). Hij schiep ze niet in duisternis of uit duisternis, zoals wel wordt verondersteld, Hij schiep ze in licht, want Hij is licht, en in Hem is geen duisternis (1 Joh. 1:5). Duisternis ontstaat wanneer er licht wordt teruggetrokken en dat wordt in de Schrift verbonden met de Tegenstander (Satan) (Efz. 6:11,12), en hier, in Genesis 1 zien we een eerste verwijzing naar dat rechtsgebied van duisternis, waarvan later zowel Jezus als Paulus spraken (Luc. 22:53) (Col. 1:13).

Overdenking van deze en andere schriftgedeelten leidt ons tot de conclusie dat er tijdens die eerste eon een rebellie tegen God geweest moet zijn, welke eindigde met de nederwerping van de wereld en het zich vestigen van duisternis. Deze rebellie moet onder de menigten van de hemelen zijn geweest, want de mensheid

bestond toen nog niet. De mens was er niet verantwoordelijk voor dat de aarde tot een chaos werd en leeg kwam te staan, en evenmin voor de duisternis die daarmee gepaard ging, want de mens was nog niet geschapen. Ook was de mens niet de hoofdoorzaak van het slachten van het Lammetje, want in Openbaring 13:8 lezen we van: “het Lammetje, het geslacht zijnde vanaf de nederwerping van de wereld.” En nogmaals benadrukken we dat de mensheid nog niet bestond bij de nederwerping.

In Efeze 6:11 en 12 zegt Paulus: “Trek de volle wapenuitrusting van God aan, opdat jullie kunnen staan tegen de strategieën van de Tegenstander, want het is niet aan ons te strijden tegen bloed en vlees, maar tegen de overheden, tegen de autoriteiten, tegen de wereldmachten van deze duisternis, tegen de *geestelijke krachten van de boosaardigheid te midden van de hemelingen.*” De mensen zijn eigenlijk dwaas dat ze onder elkaar ruzie maken, want de echte vijanden van Gods opzet zijn die immens krachtige geestelijke machten van boosaardigheid te midden van de hemelingen, die voortdurend Gods opzet hebben tegengewerkt, waar die ook maar werd onthuld, en die in die eerste eon zoveel rampspoed hebben veroorzaakt dat er uiteindelijk chaos en duisternis uit voortvloeiden.

Wat wij suggereren is dat de mensheid niet de oorzaak van alle kwaad was, maar eerder een rechtzettende factor — een speciale schepping, een geheel nieuwe orde van wezens, binnengebracht om het kwaad te corrigeren dat door Satan onder de oorspronkelijke hemelse schepselen van God teweeg was gebracht. Dit wil echter niet zeggen dat de mensheid de kracht had om zaken recht te zetten, want, zoals we later hopen aan te tonen, werd de mensheid (net als de schepping als geheel) aan de ijdelheid onderschikt gemaakt, zodat ze van zichzelf niets kon bereiken. Nee, we suggereren niet dat mensen het universum met God kunnen verzoenen, maar veeleer, dat God Zelf dit ontzagwekkende doel kan bereiken door “de *vorm* van mensheid” te gebruiken — de vorm van die speciale schepping welke Hij speciaal voor dat doel

had geschapen (Zie Rom. 8:3; Fil. 2:8).

Want, na veel overdenking van deze zaak, zijn we ervan overtuigd dat in die eerste eon, vóór de nederwerping van de wereld, het hoofdschap van Christus door de Tegenstander rechtstreeks werd uitgedaagd door een rebellie onder de hemelse wezens op te stoken, waardoor velen weggetrokken werden van hun loyaliteit aan God en Zijn Zoon. Zodoende werd er vervreemding tussen hen en God geschapen — een vervreemding waar zij geen middelen voor hadden tot herstel. Vroeger of later, zo schijnt het, zouden velen dit inzien. De morgensterren en de zonen van God zijn kennelijk die elementen die aan God trouw bleven, maar zij konden geen uitweg uit de impasse zien totdat de fundamente van de aarde werden gelegd. Toen applaudisseerden ze het uit in bijval. Hoeveel zij van Gods bedoelingen kenden kunnen we niet zeggen, maar zij voelden klaarblijkelijk *een nieuwe ontwikkeling in Gods opzet* aan, die hen een verzekering voor de toekomst bood. Vandaar dat zij samen zongen en het uitriepen van vreugde.

En, bovendien, een lange stap voorwaarts nemend, kunnen we veronderstellen dat toen die Redder werd aangekondigd, Wiens uiteindelijke dood allen in de hemel en op de aarde met God zou verzoenen — toen Zijn geboorte als menselijk kind in het openbaar aan de herders werd afgekondigd door een enkele boodschapper aan de herders (mogelijk door Gabriël), diezelfde loyale elementen onder de hemelingen onmiddellijk, plotseling, losbarstten in spontane lofprijzing aan God, want in deze Zoon van de mensheid zagen zij het goddelijke antwoord op al de moeilijkheden waarin ze zich bevonden en waarop onder henzelf geen antwoord kon worden gevonden.

Zijn we te voortvarend met onze verbeelding? Wel, laten we terug gaan naar Psalm 8. Beginnend bij vers 4 vraagt David: “Wat is dan een sterveling dat U aan hem denkt, en de zoon van een mens dat U hem opmerkt!” En dan gaat hij verder: “Echter *een weinig minder dan de boodschappers* maakte U hem (LXX), en U kroont hem met heerlijkheid en eer.” Wat een eigenaardige uitspraak! Toch schijnt in deze uitspraak een eerste sleutel te zitten op het echte antwoord op de vraag: “Wat is een mens?”

In de rest van de Psalm spreekt David van de heerschappij die aan de mensheid werd gegeven, want hij zegt: “alles stelt U onder zijn voeten,” en wijdt vervolgens verder uit over deze uitspraak: “de schaapskudden en de huisdieren, allemaal, en zelfs de beesten van het veld, de vogels van de hemelen en de vissen van de zee,” (vers 7 en 8). Dit is de zeggenschap die oorspronkelijk in Adam aan de mensheid werd gegeven (Gen. 1:28).

Laat ons nu zien hoe de schrijver van de Hebreeënbrief van deze passage gebruik maakt. In Hebreeën 2:6-8 lezen we:

“Wat is [de] mens, dat U hem gedenkt, of een zoon van [de] mens[heid], dat U naar hem omziet? *U maakt hem een beetje minder dan de boodschappers.* U kroont hem met heerlijkheid en met eer, en U stelt hem aan over de werken van Uw handen; alles onderschikt U onder zijn voeten.”

Tot hier aan toe is dit, wanneer we voor verschillen bij het vertalen de nodige ruimte geven, een directe en exacte aanhaling uit de Psalm. David vervolgde met het definiëren wat aan de mens onderschikt werd gemaakt, namelijk huisdieren, beesten van het veld, vogels en vissen. De schrijver van de Hebreeënbrief laat deze definitie weg, want hij wil een ander punt benadrukken. Hij brengt nadrukkelijk het *totale* van de aard van die onderschikking over. *Alles* zou aan de mens onderschikt worden en er zou niets over blijven dat niet onderschikt zou zijn. Hij gaat dan verder

met: “Maar nu zien wij nog niet dat het al aan hem onderschikt is geworden.” Vanaf het moment dat de mens een slang toestond zijn gedrag te beheersen, verloor hij zijn autoriteit over de lagere schepselen. Dit was het geniepige van de aard van de aanval van de Tegenstander op Adam, dat zijn hoofdschap over de lagere schepselen uitdaagde door te verschijnen in de gedaante van één van hen om zo zijn complement (de vrouw) te verleiden.

Maar nu neemt de schrijver van de Hebreënbrief deze passage uit de Psalm en geeft er een speciale toepassing aan (verzen 9 en 10). De vraag was: “Wat is een mens, dat U hem gedenkt?” “Maar wij beschouwen Jezus, een beetje minder gemaakt zijnd dan de boodschappers —” Hier wordt de generieke naam “mens” losgelaten ten gunste van de specifieke naam: Jezus, daarmee aangevend dat, toen de mens geschapen werd, dit gebeurde met een ultiem doel in gedachten, een doel dat door Jezus in de gelijkenis van de mensheid bewerkstelligd zou worden. En de schrijver vervolgt door er iets in te voegen dat helemaal niet in de Psalm stond, maar wat wel de sleutel tot heel de zaak geeft: “Maar wij beschouwen Jezus, Die een beetje minder gemaakt was dan de boodschappers, *vanwege het lijden van de dood*, nu gekroond met heerlijkheid en met eer, opdat Hij in de genade van God, van de dood zou proeven ten behoeve van allen.”

De mensheid, zo lijkt het, kwam tot stand vanwege het lijden van de dood. Hemelingen, als zodanig, sterven niet (Luc. 20:36), en de schepping van een mindere orde van wezens was noodzakelijk opdat de Zoon van God Zelf kon deelnemen aan het lijden van de dood, en zo voor altijd het vraagstuk van de zonde tot een oplossing kon brengen. Door te komen in het uiterlijk van een mens (Fil. 2:8), kon Hij Zichzelf als offer aanbieden op een wijze die voor God aanvaardbaar zou zijn en zo door het lijden dat door “het bloed van het kruis” weergegeven en gesymboliseerd werd, allen bij God terugbrengen; allen in de hemel alsook allen op de aarde.

Nu kunnen we het antwoord zien op onze vraag “Wat is een mens?” Wij stellen voor dat de mensheid werd geschapen om het middel en instrument te zijn waarin de Here Jezus kon komen om gehoorzaam te worden tot de dood, zelfs tot de dood van het kruis, zodat middels Hem de verzoening, niet alleen van allen op aarde, maar tevens allen in de hemelen zou worden bewerkstelligd. Deze tekst, Colossenzen 1:20, is beslissend bewijs, mocht dat nog nodig zijn, dat er nog steeds vijandschap en vervreemding tegenover God bestaat, zowel in de hemelen als ook op deze aarde.

Wij leggen daarom aan u voor dat, wanneer we in het allereerste hoofdstuk van Genesis lezen: “En het werd licht,” wij de eerste tekenen zien van de verdrijving van die diepe geestelijke duisternis waarin de hemelingen zich bevonden als gevolg van hun rebellie tegen God in die eerste eon, en waarvan de fysieke duisternis die de aarde overspoelde slechts een symbolisch teken was. En wanneer we verder lezen in dat eerste hoofdstuk van Genesis en het herstel van de aarde zien na de chaos die door de nederwerping werd veroorzaakt, toen deze tot een chaos werd en leeg kwam te staan — wanneer we lezen van het terugkeren van de vegetatie en van het scheppen van dierenleven, zien we in feite dat het toneel klaar gezet wordt voor Golgotha. De attributen worden hiermee voorbereid!

Alle drie de rijken waren nodig om de gebeurtenissen rondom de kruisiging teweeg te brengen. Het plantenrijk werd vertegenwoordigd door het hout van het kruis en door de doornenkroon; het minerale rijk door de spijkers die de handen en voeten van het Slachtoffer doorboorden, en het dierenrijk door de veters van de gesel die Zijn rug striemden. (Het dierenrijk leverde ook alle typerende offers die, gedurende de eeuwen, naar het echte Offer zouden wijzen. Alleen het menselijk element ontbrak nog en dit moest een speciale schepping worden, gemaakt in het beeld en de gelijkenis van God, opdat Hij, Die Zijn ware Beeld en Gelijkenis was, in menselijke vorm zou kunnen komen zonder ooit die gelijkenis met God te verliezen.

Hier is de heerlijkheid en eer waarmee de mens gekroond is — geschapen wordend in het beeld en de gelijkenis van God, opdat Gods doel uiteindelijk bewerkstelligd zou kunnen worden door de Ene in de gelijkenis van de mensheid. Deze Ene zou de dood ondergaan voor het universum, en aldus, eens voor altijd, de oorzaak van alle vervreemding van God te verwijderen. De ironie die in de schepping van de mensheid ligt, bestaat eruit dat de gebeurtenissen zouden bewijzen dat de mens zelf de Redder niet kon leveren, maar louter Zijn moordenaars. Het Offer moest door God alleen geleverd worden (Gen. 22:8), de mensheid werd echter, in de persoon van één enkele vrouw, genadevol toegestaan de Ene voort te brengen in Wie dat Offer zou komen.

Er moet opgemerkt worden dat in het eerste hoofdstuk van Genesis zes maal, (namelijk in de verzen 4,10,12,18,21 en 25) God kijkt naar dat wat bewerkstelligd is en ervan verklaart dat het “goed” was. Maar na de schepping van de mensheid en het aan de mens toewijzen van zijn heerschappij over de rest, kijkt Hij naar alles wat Hij gemaakt heeft en deelt mee dat het “zeer goed” was (vers 31). Ja, “zeer goed” voor de opzet waarvoor het allemaal werd ontworpen, want op dit punt houdt God op van al het werk dat Hij maakte, verzekerd in de wetenschap dat Hij daarbinnen de voortstuwende kracht had geplant welke het regelrecht naar de vervulling zou brengen (maar niet meer dan dat).

* * *

Er wordt wel gezegd dat de aarde het theater is van het universum — dat de aarde een toneel is waarop al de belangrijke gebeurtenissen van Gods opzet worden uitgespeeld, door een enorm publiek in de gehoorzaal van de hemelen gadeslagen. Dit zou heel goed waar kunnen zijn, maar we geloven ook dat de aarde evenzeer een operatie-kamer (Engels: operating theater) als een zaal van een schouwburg is (Engels: display theater).

Deze woorden worden geschreven in de nabijheid van een grote stad, waarin veel ziekenhuizen zijn. Elk daarvan heeft een speciale kamer, een operatie-kamer, waar patiënten met ernstige ziekten gebracht worden om geopereerd te worden. Ook zijn in diezelfde stad verscheidene begraafplaatsen. Het doel van de operatie-kamers is om mensen zolang als mogelijk uit de begraafplaatsen te houden.

In het hele universum van God is er slechts één operatie-kamer en één begraafplaats. De aarde is beide en het opmerkelijke feit is dat de enige belangrijke operatie die in de OK werd uitgevoerd het onmiddellijke gevolg had dat een Mens in een begraafplaats terecht kwam. Het is een essentieel kenmerk van Paulus' evangelie dat Christus niet alleen stierf, maar ook werd begraven, voordat Hij van onder de doden uit werd opgewekt. Het is ook een feit dat, van al die vele miljoenen graven in deze enorme begraafplaats die aarde wordt genoemd, er slechts één graf van speciale betekenis zou zijn, en dat was omdat het voor korte tijd de gekruisigde Heer van Heerlijkheid huisvestte.

Petrus vertelde Zijn toehoorders op de Pinksterdag dat *Jesus* werd overgeleverd “naar de bepaalde raad en voorkennis van God.” Paulus zegt in Romeinen 8:32 van God: “Die zeker de eigen Zoon niet spaart, maar Hem ten behoeve van ons allen overlevert.” Het was dan ook God Die deze operatie uitvoerde, het mes over Zijn Zoon vasthoudend, net zoals Abraham in een uitbeelding hiervan het mes over Izaäk vasthield. En was deze operatie geslaagd, ook al stuurde dat een Mens regelrecht naar een graf? De mensheid zelf zou onmiddellijk zeggen dat het een mislukking was. Maar God verklaart, door Zijn apostel Paulus, dat het evangelie, wat het woord van het kruis bekend maakt, inderdaad Gods vermogen tot redding is, en dat het bloed van Christus' kruis individuele vrede brengt en allen verzoent, of ze nu op aarde of in de hemel zijn. En het leegmaken van dat ene graf zal uiteindelijk resulteren in het leegmaken van al de andere graven. Dat zal zo volkomen gebeuren dat de aarde nergens nog

een begraafplaats zal zijn.

Sing, O sing with exultation,
Let the joyful tidings spread.
Herald wide the proclamation,
Christ is risen from the dead!

All the bonds of death are riven,
All its doors are opened wide.
Back the grave its prize has given,
Yielding up the Crucified!

Christ is risen, He has broken
All the power of death and sin.
He, the Firstfruit, is the Token
Till the rest is gathered in.

J.H.Essex

2 De ijdelheid van het menselijk streven

“De woorden van Prediker, een zoon van David, koning in Jeruzalem. IJdelheid van ijdelheden, zegt Prediker, ijdelheid van ijdelheden, alles is ijdelheid.”
(Prediker 1:1,2)

Dit zijn de openingswoorden van Prediker en ze worden gevolgd door de zinsnede “Welk voordeel heeft een de mens in al zijn gezwoeg, waarmee hij zwoegt onder de zon?”

Ze komen weer terug aan het einde van het boek, waar we lezen: “...of ooit het zilveren koord wordt losgemaakt of de gouden bol gebroken wordt of de kruik gebroken bij de fontein of het wiel gebroken bij het waterreservoir. Dan zal het stof terugkeren naar de aarde zoals het was en de geest zal terugkeren naar God Die deze gaf. ‘IJdelheid der ijdelheden,’ zegt de Prediker, ‘het is alles ijdelheid’” (Pred. 12:6-8).

Wat de Prediker hier zegt is dat ondanks alle menselijke inspanningen er, alles tezamen genomen, geen voordeel in bestaat voorbij het graf. Want, onderworpen als alles is aan de slavernij van de vergankelijkheid, wordt het daarmee ook qua vitaliteit te gebrekkig om het voortduren ervan te kunnen verzekeren.

Of in de woorden van de schrijver van een lied:

How vain is all beneath the skies!
How transient every earthly bliss!
How slender all the fondest ties
That bind us to a world like this!

Hoe ijdel is alles onder het uitspansel!
Hoe voorbijgaand elke aardse zaligheid!
Hoe dun al de dierbare banden,
die ons aan een wereld zoals deze binden!

Is dit een ware inschatting van onze toestand? Als dat zo is, wat is dan de plaats van de mensheid in Gods opzet?

Het boek Prediker volgt direct op het Boek der Regels, gewoonlijk Spreuken genoemd, welke uitdrukkelijk tot doel heeft verklaard: “om wijsheid te kennen en vermaning, om verstandige woorden te begrijpen. Om discipline te ontvangen, om verstandig te handelen, in rechtvaardigheid en in oordeel en in billijkheid. Om aan de eenvoudigen bedachtzaamheid te geven, aan de jeugdigen kennis en voorzorg.” (Spr. 1:2-4)

Dit boek bevat veel prachtig advies over hoe mensen zouden leven, zoals:

“De vrees voor de Here is het begin van kennis.”
(Spr. 1:7)

“Vriendelijkheid en waarheid, laat deze u niet verlaten.”
(Spr. 3:3)

“Vertrouw op de Here met heel jouw hart, en leun niet op uw eigen begrip. Erken Hem in al jouw wegen en *Hij* zal Zelf jouw paden recht maken.”
(Spr. 3:5,6)

Maar dit Boek van Regels, met al het goede advies — met al de aanmoedigingen tot een goede en wijze levenswijze — wordt gevolgd door Prediker, dat alles samenvat onder de kop: ijdelheid. Dit woord komt bijna veertig keer voor in het boek, en wordt, ter benadrukking, vijf maal herhaald in de openingspassage. “Ijdelheid van ijdelheden” dat betekent “volslagen ijdelheid.”

Het doet er niet toe naar welk aspect van het menselijk leven we kijken, het komt op hetzelfde neer want alles wordt teruggebracht tot hetzelfde niveau van nietigheid, wanneer het door de dood wordt ingehaald. Prediker onderzoekt veel van deze aspecten na elkaar en vat de toestand aan het slot met deze woorden samen:

“Laat ons de slotsom van de zaak horen: Vrees God en bewaar Zijn geboden; want dit is de gehele plicht van een mens. Want God zal ieder werk in het gericht brengen, met elke geheime zaak, of het nu goed of kwaad is.” (Pred. 12:13,14)

Wat een boodschap om een boek mee af te sluiten! Als alles wat God ons kan vertellen is dat Hij ieder werk van ons in het gericht zal brengen, dan zullen we zeker allermeeft ellendig zijn. We zullen dan zijn zoals Paulus in Romeinen 7:18-24, waar hij zichzelf beschrijft.

¹⁸ Want ik ben me bewust dat in mij het goede geen woonplaats maakt (dat wil zeggen, in mijn vlees), want het willen ligt naast mij, maar het ideale bewerken niet.

¹⁹ Want ik doe niet het goede dat ik wil; maar het kwade dat ik niet wil, dit breng ik in de praktijk.

²⁰ Indien ik nu dat doe wat ik niet wil, bewerk ik het niet meer, maar de in mij huizende zonde.

²¹ Derhalve vind ik deze wet dat, als ik het ideale wil doen, in mij het kwade er naast ligt.

²² Want ik wordt tevreden gestemd met de wet van God ^{ovk}naar de innerlijke mens,

²³ maar kijkend zie ik een andere wet in mijn leden, de wet van mijn denken bestrijdend, en mij gevangennemend in de wet van de zonde, die in mijn leden is.

²⁴ Ik, ellendig mens! Wat zal mij uitredden uit dit lichaam van dit sterven?

Het antwoord op die vraag laten we nog even open terwijl we naar een ander schriftgedeelte kijken.

De wolk van getuigen

Heel het elfde hoofdstuk van de brief aan de Hebreëen handelt over het onderwerp geloof en somt een lange lijst van individuen op die aanbevolen werden wegens hun geloofsuitoefening. Waarom zouden wij dan schrijven over “ijdelheid?” Zouden we ons niet beter bezig houden met het overwegen van het onderwerp van geloof?

We vragen ons af hoeveel van de mensen die dit hoofdstuk hebben gelezen, zich er bewust van zijn dat het karakter dat de lijst van gelovigen aanvoert Abel is, wiens naam “IJdelheid” betekent, en dat hij, hoewel reeds lang dood, nog steeds spreekt! Waarom spreekt Abel (IJdelheid) nog steeds en wat zegt hij dan werkelijk? We merken, in het voorbijgaan, op dat hij al langer dood is dan welk ander mens dan ook!

Het voorgaande artikel van deze serie ging over de voorstelling dat de mensheid werd geschapen om een euvel in een hogere sfeer te corrigeren. Een hele eon was voorbij gegaan voordat de mensheid tot bestaan werd gebracht — een eon die de schepping van de hemelen en de aarde zag, de “toenmalige wereld” of het toen aanwezige systeem (*kosmos*), welke verging (2 Petr. 3:6) — een eon die in licht begon en in duisternis en chaos werd afgesloten. Dat ineens stortten moet in het licht van Gods opzet worden gezien.

We herinneren onszelf er opnieuw aan dat het Lammetje werd “geslacht ... vanaf de nederwerping van de wereld” (Openb. 13:8). Het is duidelijk dat God het Lammetje als geslacht beschouwde voordat de mens ooit een bestaan heeft gehad; daarom was Adams zonde niet de oorspronkelijke oorzaak van het offer van Christus. Het was te midden van de hemelingen dat de eerste verstoring plaats vond die het slachten van het Lammetje noodzakelijk maakte; in feite werd dit al onontkoombaar vanaf het moment dat de Tegenstander werd geschapen (Job. 26:13). Satan zelf was een hemelwezen, en zou, vóórdat de mensheid

werd geschapen, ongetwijfeld proberen God tegen te werken door het zaad van rebellie te zaaien onder de mede-hemeligen, die, hoe talrijk en krachtig ze ook konden zijn, in zichzelf niet de middelen hadden tot de remedie van deze toestand — om de vijandschap en de vervreemding te verwijderen — om de schade die Satans activiteiten onder hen had aangericht weer te herstellen.

Vandaar dat de mensheid werd geschapen als een speciale en onderscheiden orde van wezens, specifiek gemaakt in het beeld en de *gelijkenis van God*, opdat Gods eigen Zoon, de Hoogste van het universum en bovendien het Hoofd daarvan, Zichzelf zou kunnen ontledigen door in de vorm van de mensheid te komen, echter *zonder Zijn gelijkenis met God te verliezen*. Dan zou Hij Zichzelf kunnen vernederen om gehoorzaam te worden tot de dood, ja, zelfs de dood van het kruis, aldus in het middel voorzien waardoor de zonde (het doel-missen) voor eens en altijd op effectief wijze uit de weg geruimd zou worden en dientengevolge de vijandschap uitgewist. Volledige verzoening van allen in de hemel alsook op de aarde, zal het ultieme gevolg van de vrede zijn die door het bloed van Christus' kruis werd gemaakt.

(Vooruitlopend op een later deel van deze studie, kunnen we ook nog zeggen dat deze speciale schepping, de mensheid, ook het kanaal zou worden waardoor de ecclesia, het lichaam van Christus, verplicht zou worden om heen te gaan, zodat ook zij deel zou hebben aan de vijandschap en vervreemding van de schepping, zodat ze uiteindelijk in genade gered zou kunnen worden en door God gebruikt kan worden om aan de hemeligen de “alles-overstijgende rijkdommen van Zijn genade” (Efz. 2:7) te tonen. De vriendelijkheid die God ons, zondaren en vijanden die we waren, heeft getoond, zal het criterium zijn, de referentie, en het bewijs van Zijn voornemen om Zijn genade uit te storten over diegenen die in de eerste eon in de fout gingen).

Aldus zien we dat de mensheid speciaal werd geschapen in het beeld en gelijkenis van God om het instrument te zijn waardoor heel het universum uiteindelijk met Hem verzoend zal worden. Maar, dit zeggende, laten we ons altijd herinneren dat de mensheid louter gereedschap in Gods handen is en nooit de leidende hand of de drijvende kracht. De heerlijkheid van besluitvorming en de heerlijkheid van uitwerking behoren beide alleen aan God toe; deze heerlijkheid zal Hij nooit aan een ander uit handen geven. Zelfs Gods Zoon kon alleen de werken doen die Zijn God en Vader Hem te doen gaf.

Maar deze speciale schepping, de mensheid, bleef niet onopgemerkt door de Tegenstander. Hij was al snel ter plaatse, zoals hij dat altijd is wanneer er in Gods opzet een speciale ontwikkeling is, en we weten nu hoe hij de mensheid misleidde door het zwakkere deel ervan te verleiden. Het is een interessant punt dat er geen verslag van een aanval op de mensheid door Satan bestaat, totdat deze verdeeld was en hij één deel kon aanvallen terwijl het andere afwezig was.

De Tegenstander slaagde erin om Adam als zondaar gebrandmerkt te krijgen. Als een zondaar, en Gods verontwaardiging verdienend, wordt hij aan heel het universum tentoongesteld. Wat moeten de hemelingen wel gedacht hebben? De mens, deze buitengewone creatie van God, ten onder gaande aan de aanval van de Tegenstander en uit de hof gezet waarin hij was geplaatst en (boven mate verschrikkelijk!) aan de dood onderschikt gemaakt — wat iets is waaraan daarvoor niet eens werd gedacht. Welke hoop kon er dan nog zijn?

Maar er was nog steeds hoop en die lag in de belofte die aan de vrouw was gedaan, dat haar zaad de kop van de slang zou vermorzelen. Al snel werd aan haar een zoon geboren. Ze was buitengewoon verheugd; welke vrouw zou dat niet zijn? Dit was de eerste zoon die ooit werd geboren en ze noemde hem Kain, wat “verkregen” betekent. “Ik verwierf een man, JAHWEH” (Gen. 4:1), zei ze. Hier is, zo dacht ze waarschijnlijk, het beloofde

zaad. Hier is degene die haar overtreding zou rechtzetten. Hier is degene die de kop van de slang zou vermorzelen.

Maar mocht Eva dit al werkelijk denken, moet ze spoedig ook gedesillusionneerd zijn geraakt. De uitwerkingen van het sterven kunnen zich in haar nageslacht hebben laten blijken, of misschien werd haar de ijdelheid van de menselijke inspanning geleerd door haar wederhelft. Hoe het ook zij, toen haar tweede zoon arriveerde noemde ze hem Abel (IJdelheid). Haar verlangen was tevergeefs. Het zaad dat Gods bedoeling zou vervullen kon nooit vanuit Adam komen.

En Abel zelf gaf, door het offer dat hij van de eerstelingen van zijn kudde aan God aanbood, een getuigenis van dezelfde grote waarheid. Abel geloofde dat wat hij klaarblijkelijk van God had geleerd, want ons wordt verteld dat het door geloof was dat hij dit offer aanbood. Net zo zeker geloofde Kaïn God niet, maar dacht dat hij beter kon doen door van het gezwoeg van zijn eigen handen te offeren. Zijn offer was onaanvaardbaar, maar in plaats van de zaak goed te maken door te doen zoals Abel had gedaan, was hij of te trots of te koppig, werd boos en sloeg zijn broer dood.

Abel is al langer dood dan welk ander mens dan ook. Voor zover we weten was hij de eerste die stierf. Hij stierf lang voor Adam. Misschien meer dan alle andere, verkondigt zijn dood de nutteloosheid van menselijke inspanning, want alles wat Kaïn ermee bereikte was de vernietiging van zijn broer.

De weg van Kaïn is de weg van de mensheid als geheel geworden. Hij is tegengesteld aan de weg van God. Hij is het product van menselijk denken en menselijke actie. Het is een weg die begon met de moord op een rechtvaardige Abel en bereikte het toppunt van schandelijkheid in de moord op de grotere dan Abel, de rechtvaardige Zoon van God.

De les van de ijdelheid

De inspanningen van mensen, wanneer geen richting gegeven en geregeerd door de Geest van God, leiden onveranderlijk tot ijdelheid. Dit is een waarheid die door iedere generatie van de mensheid geleerd moet worden en is nog steeds niet door de mensheid als geheel geleerd.

Ook Abraham moest dit leren. Hem was een zoon beloofd, maar de tijd verliep en de belofte bleef on vervuld. Hij dacht dat hij misschien God kon helpen door de zaak te bevorderen, en Ishmaël werd geboren. Maar Ishmaël was niet het beloofde zaad en werd louter een obstakel in Abrahams relatie met God, zodat hij uiteindelijk weggezonden moest worden. God heeft geen menselijke hulp nodig; Hij is alles-voorzienend in Zichzelf, en Isaäk, het beloofde zaad, kwam op Gods geëigende tijd.

David moest deze les leren. In de kracht van God kon hij Goliath verslaan, maar in zijn eigen kracht kon hij vallen voor de charmes van een vrouw en zijn eigen toekomst ernstig in gevaar brengen alsook de eer van de natie waarvoor hij gekozen was om die te leiden. Daarop zag David zijn dwaasheid in en bekeerde zich, maar hij kon niet ongedaan maken wat hij had gedaan.

Petrus moest de les leren. In de aanwezigheid van Jezus kon hij buitengewoon uitgesproken zijn, maar toen de kracht van Jezus hem tijdelijk verliet, kon hij Hem drie maal ontkennen. Toen de les uiteindelijk binnenkwam, weende Petrus bitter.

Paulus moest de les leren. In zijn eigen kracht vervolgde hij de ecclesia en roeide die uit. Hij werd plotseling gestopt, voordat hij het bereik van zijn vervolging kon uitbreiden. Naderhand voegde hij zijn vurigheid bij de dingen die hij als vuilnis rekende, zodat hij Christus zou kunnen winnen.

Maar wat kunnen wij zeggen van de daden van allen die in Hebreëen elf worden vermeld? Worden deze mannen en vrouwen niet aanbevolen voor wat ze deden? Hoe dan kunnen wij over alle menselijke inspanningen spreken als zijnde ijdel? Sommige van

de dingen die we doen moeten toch zeker nuttig en behulpzaam zijn?

Laten we onszelf er aan herinneren dat deze lijst aangevoerd wordt door een man wiens naam IJdelheid was. Het is betekenisvol dat juist deze naam bovenaan de lijst staat.

Als we de daden van hen die hier worden genoemd onderzoeken, zullen we ondervinden dat, zonder uitzondering, zij niet worden aanbevolen voor dingen die zij op eigen initiatief deden, maar louter voor daden die ondernomen werden in overeenstemming met en onder de leiding van hun geloof in God. Daarom is het dus hun *geloof* dat aanbevolen wordt.

Abraham, bijvoorbeeld, wordt aanbevolen voor zijn lange reis op Gods bevel van zijn vroegere huis in Ur der Chaldeeën naar het land van Kanaän, maar hij wordt niet aanbevolen voor zijn latere reis naar Egypte, die hij op eigen initiatief ondernam om te ontsnappen aan de hongersnood die in Kanaän heerste had toen hij daar aankwam. Abraham besefte niet dat toen God hem het land gaf, Hij hem de hongersnood er bij gaf. Abraham had moeten blijven waar hij was en had op God moeten vertrouwen om te voorzien. In plaats daarvan deed hij (zoals wij waarschijnlijk allen in een soortgelijke situatie zouden doen) wat hij dacht dat het beste was; maar hij werd onmiddellijk betrokken in problemen die de tussenkomst van God vereisten om hem er uit te bevrijden.

En Mozes wordt niet aanbevolen voor het slaan van de Egyptenaar, noch voor het latere slaan van de rots, maar voor het zich losmaken van de verlokkingen en rijkdommen van Egypte, er de voorkeur aan gevend te lijden met zijn volk in plaats van de pleziertjes van de zonde te genieten, die de zijne hadden kunnen zijn door een geprolongerd verblijf in Egypte.

Rachab wordt niet aanbevolen voor het zijn van een prostituee, maar voor de manier waarop zij de vertegenwoordigers van het volk van God beschermde.

Maar misschien is het meest opvallende voorbeeld dat van

Abraham, dat ook met Isaäk en Jakob verbonden is, dat zij zo'n lange tijd in het land van de beloften woonden en daar nooit permanente huisvesting voor zichzelf bouwden. Abraham was uit een cultuurrijke stad gekomen, Ur der Chaldeeën; de mensen om hem heen woonden in steden als Sodom en Gomorrah, echter Abraham leefde daar precies 100 jaar na zijn intrede in het land en bouwde er nooit een huis voor zichzelf, maar bleef een nomade. "Want hij wachtte op de stad die fundamenten heeft van welke God de bouwmeester en architect is" (Hebr. 11:10). Aldus zien we dat Abraham aanbevolen wordt voor iets dat hij *niet* deed.

Het volk Israël van vandaag de dag, in hetzelfde land dat Abraham van God ontving, bouwt zichzelf steden — niet wachtend op die heilige stad die God hen zal voorbereiden en die één van hun apostelen, Johannes, werd toegestaan te zien in een visioen.

Zoals we eerder gezien hebben werd de mensheid speciaal geschapen in de gelijkenis aan Gods Beeld om het instrument te zijn waardoor de verzoening van het universum bewerkstelligd zal worden; en toch, na ongeveer zo'n twee duizend jaar werd ze nagenoeg geheel weggevaagd, zo zondig was ze geworden. Slechts één familie, die van Noach, werd gespaard om het ras voor de toekomst te bewaren. Dat zegt trouwens wel veel over de aard van dat waarvoor mensen zich inspannen!

En na nog een paar eeuwen probeerde de trotse menselijke ondernemingszin zichzelf opnieuw te vestigen, en God verspreidde de mensheid terwijl ze een toren probeerde te bouwen die tot de hemel reikte, opdat ze zichzelf een naam zou maken.

Israël, de afstammelingen van Abraham, die God speciaal had gekozen om Zijn eigen volk te zijn, pleegden feitelijk overspel, nota bene terwijl de wet aan hun leider, Mozes, werd gegeven. Uiteindelijk, nadat er vele gerichten over hen waren gekomen vanwege herhaaldelijke overspeligheden, werden ze naar alle uithoeken van de aarde verstrooid, en hun hoofdstad, Jeruzalem, werd verwoest. Waar leidt dit alles heen?

Mozes, groot profeet als hij was, moest naar een *Grotere Profeet* wijzen, die de Heer, de God van Israël, zou doen opstaan. Het priesterschap van Aäron zou plaats moeten maken voor een groter priesterschap, dat naar de orde van Melchizedek is, van wie geschreven stond dat hij “zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtsregister” was (Hebr. 7:3) — met andere woorden, er worden geen menselijke banden aan het priesterschap van Melchizedek verbonden, anders zou het niet verschillen van dat van Aäron.

De koningen Saul, David en Salomo regeerden elk veertig jaren over een verenigd koninkrijk, maar elk schoot tekort aan Gods vereisten en het koninkrijk werd onmiddellijk na de dood van Salomo verdeeld. Maar de profeet Jeremia werd geïnspireerd te zeggen dat God aan David een rechtvaardige Spruit zou doen opstaan en dat er een Koning zou heersen Die voorspoedig zou zijn (Jer. 23:5).

De profeten, priesters en koningen van Israël konden, hoewel ze gezalfd waren, alleen vooruit wijzen naar wat groter was dan zichzelf; niet één kon het ideaal in zichzelf bereiken. Mozes kon, onder Gods leiding, het volk uit Egypte bevrijden, maar zonde in hemzelf kwam tussenbeide en voorkwam dat hij hen het beloofde land binnen bracht. David kon, in Gods kracht, Goliath doden, maar hem werd niet toegestaan Gods tempel te bouwen.

Nu zou dat alles zeker somber zijn, ware niet het feit dat de vruchteloosheid van dat waarvoor mensen zich inspinnen de opzet of de beloften van God niet teniet kan doen. Het is de apostel Paulus die de zaak voor ons in het juiste perspectief zet.

In al zijn geschriften schijnt deze apostel de nadruk te leggen op twee bijzondere woorden: *één* en *allen*. Mensen proberen het woord *één* tot *velen* te maken en het woord *allen* tot *enigen*.

Bijvoorbeeld: mensen maken voor zichzelf *vele* goden en *vele* heren, maar Paulus kent slechts *één* God en *één* Heer (1 Cor. 8:6). Mensen zouden *vele* geloven willen hebben, maar Paulus kent slechts *één* geloof; *vele* ecclesias, maar Paulus kent slechts *één* ec-

clesia, die welke het Lichaam van Christus is; *vele* verwachtingen, maar toch staat Paulus op *één* verwachting, die van onze roeping (vergl. Efz. 4:4,5). En Paulus ziet slechts één Redder voor het universum en hij benadrukt in Romeinen 5:19 dat het door de gehoorzaamheid van de *Ene* is dat de vele afstammelingen van Adam rechtvaardig gesteld zullen worden.

Mensen zouden de daden van *velen* de basis van rechtvaardiging maken, maar God zegt door Zijn apostel dat het de gehoorzaamheid van de *Ene* is die telt. Die Ene Mens, voor Wie heel het menselijk ras werd geschapen, is Christus Jezus. Hij is de *Ene* door Wie de genade van God overvloedig zal zijn naar Adams vele afstammelingen (Rom. 5:15).

En aldus is het dat, hoewel de som van al de daden van de *velen* resulteren in ijdelheid, de daden van de *Ene* alles bereiken wat God in gedachten had toen Hij de mensheid schiep. Maar om in detail te kunnen zien hoe God de ijdelheid van menselijke inspanningen overwint, zullen we er een aparte studie aan moeten wijden.

J.H.Essex

3 De lessen van de pottenbakker

De meesten van u die deze woorden lezen zullen bij een of andere gelegenheid naar een tentoonstelling zijn geweest, want in de belangrijkste landen van de wereld worden ieder jaar allerlei beurzen gehouden. Over het algemeen worden zij opgezet om instructief te zijn en de belangen te dienen van hen die daarin tentoonstellen. Ze worden vaak samengesteld uit verscheidene standplaatsen, die elk hun eigen thema presenteren. Bij een beurs over reizen, bijvoorbeeld, kan de ene stand de grootsheid van de Verenigde Staten uitbeelden, een andere de historische attracties van Engeland, een ander de verschillende manieren om van plaats tot plaats te reizen en weer een ander kan gaan over de voordelen van het kunnen communiceren met mensen van vreemde landen. Bij iedere standplaats zullen de beste voorbeelden worden getoond die men kan vinden om het bijzondere thema ervan te illustreren en zal alles gedaan worden om, door een aantrekkelijke opstelling en belichting, een goede indruk te maken.

Het idee om dingen tentoon te stellen om bepaalde feiten te demonstreren is zeer zeker niet nieuw en wordt ook door God bij vele gelegenheden gebruikt. Hij heeft bijvoorbeeld de hemelen gevuld met sterren om Zijn majesteit en heerlijkheid te tonen. “De hemelen verhalen de heerlijkheid van God,” zegt de Psalmist (Psalm 19:1). Dit is een vertoon dat altijd door gaat; het was waar in de dagen van David, toen de Psalm werd geschreven. Het was waar terug in Abrahams tijd, want werd hem niet verteld naar de hemelen te staren en de sterren te tellen en te zien of het mogelijk was ze te tellen? Het is vandaag nog waar. Het is een kolossaal vertoon van Gods grootheid en kracht, zowel in de schepping als in de controle over zo’n menigte aan hemellichamen, en het wordt voor ons dag en nacht herhaald.

“Dag na dag gaat er spraak uit en nacht na nacht wordt er kennis getoond” (Psalm 19:2).

En naar welke aspecten van de schepping we ook kijken, of het nu naar het oneindig grote is of naar het oneindig kleine, we vinden de majesteit van God tentoon gesteld. Ja, zoals Paulus ons herinnert in het begin van zijn brief aan de Romeinen, de prestaties van God worden door Hem vanaf de schepping van de wereld gebruikt om Zichzelf aan de mensheid bekend te maken, zodat niemand een excuus zal hebben als hij Hem niet de dank geeft die Hem rechtens toekomt. In Hem leven en bewegen en zijn wij (Hand. 17:28), en alles om ons heen geeft hier getuigenis van, zodat alleen al op deze grond, zonder de Schrift aan te halen, wij erop voorbereid zouden worden God te erkennen als onze Schepper, Voorziener en Onderhouder.

Maar terwijl we van het algemene in het specifieke verder gaan, vinden we één speciale manier waarop God een portret van Zichzelf koos te tonen, en dit was in de persoon van Zijn Zoon. “Heer! Toon aan ons de Vader,” zei Filippus tot Jezus. Jezus vertelde hem: “Die Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien!” (Joh. 14:8.9). Christus is het ware Beeld van de onzichtbare God en in de persoon van Jezus worden al de facetten van de Vader onthuld.

Maar laten we nu eens kijken naar een bijzonder voorval in de Hebreeuwse Schrift, waar God een van Zijn profeten uitnodigde iets te aanschouwen dat God de gelegenheid zou geven aan hem Zijn bedoelingen met betrekking tot Zijn volk, Israël, uit te leggen. We denken aan de gelegenheid toen Jeremia het huis van een pottenbakker bezocht. Laten we lezen uit Jeremia 18.

Het woord dat kwam tot Jeremia van JAHWEH, zeggend:

² Sta op en daal af naar het huis van de pottenbakker en daar zal Ik jou Mijn woorden aankondigen.

³ En ik daal af naar het huis van de pottenbakker en zie!, hij maakt een werk op de stenen (*of* schijven).

⁴ Maar het vat dat hij maakte van de klei is beschadigd

in de hand van de pottenbakker.

En hij deed het terugkeren en hij maakte er een ander vat van, zoals het juist is in de ogen van de pottenbakker om het te maken.

⁵ En het woord van JAHWEH komt tot mij, zeggend:

⁶ Ben Ik niet in staat om met jullie te doen zoals deze pottenbakker, huis van Israël, betuigt JAHWEH.

Zie!, zoals de klei in de handen van de pottenbakker, zo zijn jullie in Mijn hand, huis van Israël!

⁷ Op het moment dat Ik over een natie en over een koninkrijk spreek, om het uit te rukken en om het af te breken en om het te vernietigen,

⁸ en die natie keert terug van zijn kwaad, waarover Ik sprak, dan heb Ik spijt Ik van het kwaad dat Ik voorhad om aan hen te doen.

⁹ En op het moment dat Ik spreek over een natie en over een koninkrijk, om het te bouwen en te planten,

¹⁰ en zij doen kwaad in Mijn ogen, en vermijden naar Mijn stem te luisteren, dan heb Ik spijt van het goede dat Ik sprak om voor hen te doen.

¹¹ En nu, spreek alstublieft tot de mannen van Juda en tot die in Jeruzalem wonen, zeggend:

Zo zegt JAHWEH: Zie!, Ik formeer kwaad tegen jullie ...

In deze passage hebben we God Die een klein tafereeltje in een pottenbakkershuis gebruikt om verscheidene essentiële waarheden te illustreren — waarheden van het allerhoogste belang en omvang — grote goddelijke principes die, hoewel hier toegepast op Israël, niettemin gedurende al de eonen geldig zijn. Hier vinden we een pottenbakker met een voorwerp in zijn handen dat hij zojuist gemaakt heeft waarin hij een onvolkomenheid vindt, en dus drukt hij het onmiddellijk in elkaar in zijn handen en maakt er opnieuw iets van, een ander voorwerp, zoals de pottenbakker het goed acht om te doen. De lessen die we van dit simpele voorbeeld leren van deze vertoning van het ambacht van de pottenbakker zijn er vele.

Ten eerste: *de pottenbakker heeft het vermogen om te doen wat hij wil met dat wat in zijn hand is.* Op gelijke wijze heeft God het vermogen om te doen wat Hij wil met alles wat er in Zijn hand is. Het huis van Israël was in Gods hand; het was Zijn volk. “Ben Ik niet in staat om met jullie te doen zoals deze pottenbakker, huis Israël?” zegt de Heer.

Ten tweede: *de pottenbakker heeft niet alleen het vermogen, maar ook het recht te doen wat hij wil met wat er ook maar in zijn hand is.* Paulus benadrukt dit punt wanneer hij, in de geest, een soortgelijke pottenbakkerij bezoekt, want hij zegt in Romeinen 9:20,21: “Het gemodelleerde zal toch niet tot de modellerende uitspreken: ‘Waarom maak jij mij zo?’ Of heeft de pottenbakker niet het recht over het leem, om vanuit hetzelfde kneedsel het ene voorwerp te maken dat inderdaad tot eervol en het andere tot oneervol gebruik is?” Het recht ligt bij de pottenbakker, niet bij de klei, en wanneer de pottenbakker een onvolkomenheid vindt in het voorwerp dat in zijn handen is, dan heeft hij het recht het te vernietigen en het opnieuw te maken. En God heeft het recht dit met Israël te doen, dat gebreken vertoonde terwijl het in Zijn hand was.

Ten derde: *het voorwerp met onvolkomenheden verlaat nooit de hand van de pottenbakker.* Het wordt pas tentoongesteld als de maker er van overtuigd is dat het perfect geschikt is voor het gebruik waarvoor hij het heeft ontworpen. Israël heeft, ondanks al haar onvolkomenheden, nooit de hand van de Pottenbakker verlaten. God heeft dit altijd gewaarborgd.

Ten vierde: *de pottenbakker kan zowel vernietigen als scheppen* en van deze handelingen van de pottenbakker leren we de grote waarheid dat God het kwade zowel als het goede kan scheppen. De profeet Jesaja vertelt ons dat God de Schepper van het kwaad is (Jes. 45:7); de profeet Jeremia vertelt ons dat God, bij gelegenheid, kwaad formeert. “Zo zegt JAHWEH: Zie!, Ik vorm kwaad tegen jullie” (Jer. 18:11). Maar wanneer God dat doet komt er altijd iets goeds uit voort, zoals toen Hij

Zijn eigen Zoon kruisigde. Maar het waren toch mensen die de Heer van de heerlijkheid kruisigden? Ja, dat deden ze, maar zij waren slechts de instrumenten om Gods opzet te bewerkstelligen. Petrus, op de Pinksterdag, spreekt van Jezus als “Deze, naar de bepaalde raad en voorkennis van God overgeleverd...” (Hand. 2:23). Later, in zijn eerste brief, schrijft hij over “het kostbare bloed van Christus, als van een smetteloos en vlekkeloos lam, tevoren gekend zijnde, ja vóór de nederwerping van de wereld” (1 Petr. 1:19,20). Johannes verwijst in Openbaring 13:8 naar “het Lammetje, dat geslacht is vanaf de nederwerping van de wereld.”

Deze nederwerping van de wereld was, zoals we al eerder opgemerkt hebben, de gebeurtenis helemaal aan het begin van Genesis die chaos en duisternis ten tonele bracht en de oorspronkelijke schepping onder water zette, voordat de Geest van God over de oppervlakte van de wateren bewoog en licht ten tonele bracht. Dit was het moment waarop het Lammetje werd geslacht, en toen bestond de mensheid nog niet. Hoe zou iemand van de zonen van Adam verantwoordelijk kunnen zijn voor deze voortijdse beslissing van God?

Aldus geeft de vertoning in het huis van de pottenbakker ons de echte verklaring van kwaad door de hand van God. Het is er opdat Hij al de gebreken zal kunnen uitwissen zodat de uiteindelijke uitkomst zal zijn tot Zijn heerlijkheid. En laten we nu een vijfde punt opmerken. De pottenbakker *maakt het voorwerp opnieuw, hij repareert het niet*. Wanneer Gods opzet met betrekking tot Israël bereikt zal zijn, zal het niet tot een opgelapt resultaat leiden. Er zullen geen verborgen gebreken meer zijn. En dit is waar voor alles wat God schiep. Wanneer iets gebreken vertoont moet het helemaal opnieuw gemaakt worden. God zegt niet: “Zie, Ik lap alles op!” maar “Zie, ik maak alles nieuw!”

En, een zesde punt, wanneer God nieuwe dingen maakt doet Hij dat *zoals het Hem goed dunkt*. De pottenbakker maakt het opnieuw, tot een ander voorwerp, zoals het voor de pottenbakker goed lijkt om te doen. Ooit, tijdens een vakantie, zag ik dit kleine schouwspel in het huis van de pottenbakker uitgebeeld worden, precies zoals Jeremia het beschrijft. Het was in een kleine pottenbakkerij in het zuiden van Wales en boven de deur waren de woorden van Romeinen die al geciteerd werden, alleen stonden zij er natuurlijk in de meer bekende weergave van de King James vertaling: “Heeft niet de pottenbakker macht over het leem, om uit dezelfde klomp een voorwerp tot eer en een ander tot oneer te maken?”

Terwijl we naar de pottenbakker keken, had hij een vaas in zijn hand. Iets eraan beviel hem niet, want hij verpletterde het werkstuk onmiddellijk, kwakte de klei weer terug op de ronddraaiende schijf en zijn vingers begonnen een schaal te vormen. Hij oefende zijn voorrecht uit om te maken wat hem beviel met wat in zijn hand was, en het was niet hetzelfde als tevoren. Dat had zo kunnen zijn; hij had een andere vaas kunnen maken, maar deed het niet. Hij maakte iets anders, iets totaal verschillends. En dit opent voor onze overweging een grote ruimte tot onderzoek als we dit zouden willen, hoewel dit voor de context van Jeremia niet strikt relevant is, want die heeft alleen betrekking op Israël.

Wanneer wij bijvoorbeeld kijken naar de nieuwe schepping in Christus als de prestatie van een goddelijke hand (wat het zeker is — wij zijn “een prestatie van Hem, geschapen wordend in Christus Jezus voor goede werken” — Efz. 2:10) dan wordt het zeer zeker niet op dezelfde wijze vorm gegeven als het oude. “Het primitieve is voorbij gegaan. Zie, er is nieuw gekomen!” (2 Cor. 5:17). En de lichamen die de onze zullen zijn in de opstanding zullen niet als deze lichamen van vernedering zijn die we nu bezitten; ze zullen gelijkvormig gemaakt worden aan het lichaam van Christus’ heerlijkheid. En de nieuwe hemelen en de nieuwe

aarde zullen niet zijn als de oude hemelen en de oude aarde, die verwoest zullen worden, want het eerdere zal niet herinnerd worden of zelfs maar in gedachten worden gebracht.

“Sta op en daal af naar het huis van de pottenbakker en daar zal Ik jou Mijn woorden doen horen.”

God is een ideale Instructeur, maar als we van Hem willen leren moeten we naar de plaats gaan waar hij ons zendt. Jeremia ging naar het huis van de pottenbakker; wij moeten naar de Schrift gaan. Wij zullen geen licht over Gods karakter en bedoelingen krijgen in de filosofieën van de wereld; zonder uitzondering leren zij ons dat we moeten proberen iets beters te maken uit wat reeds bestaat, hoe gebrekkig of hoe onvolkomen dat ook moge zijn. Sommigen zijn zo optimistisch dat zij preken dat we geleidelijk aan vooruit gaan naar perfectie door een proces van evolutie, ondanks de bewijzen aan alle kanten dat morele standaarden vandaag veel lager zijn dan ze zelfs maar een paar jaar geleden waren.

Waarlijk, Gods wegen zijn niet de wegen van de mens en de wijsheid van de mens is dwaasheid bij God, om de simpele reden dat ze volhardend het basisprincipe negeert dat God nooit *repareert*, maar altijd *nieuw maakt*. En wanneer Hij nieuw maakt vraagt Hij niemand anders om raad, maar doet het op een manier die Hem behaagt. Hij werkt op alles in in overeenstemming met de raad van Zijn wil.

De lessen die er in het huis van een pottenbakker geleerd kunnen worden zijn waarlijk vele en verscheiden. Het Hebreeuwse woord *yahtzar* of *itzr*, in Jeremia 18 vertaald met “pottenbakker,” wordt op andere plaatsen ook wel vertaald met “vormen” of “vormer.” En wanneer we in Genesis 2:7 lezen dat de Here God (Jahweh Elohim) de mens *vormde* van de aarde van de grond, dan hebben we een beschrijving van de Pottenbakker Die aan het werk is. Zien we Zijn handen dan niet bezig met het vormgeven aan een vat in Zijn eigen Beeld of gelijkenis? Heel de mensheid bevindt zich in de handen van de Pottenbakker, en

als de mensheid in Zijn handen gebrek vertoont, dan hebben we de schriftuurlijke verzekering van een nieuwe mensheid, waarin geen gebreken zijn.

Een paar jaar geleden, toen we spraken over dit onderwerp, sloten we af met de opmerking dat er maar één Pottenbakker is. Voor ons is slechts één God. Alles is uit Hem. Een broeder herinnerde ons eraan dat er ook slechts één klei is. Ja, heel de mensheid is uit hetzelfde materiaal; en van hetzelfde kneedsel kan God een voorwerp tot eer en een tot oneer maken. Dat wil zeggen, er is niets wezenlijk verschillend in de samenstelling van hen die voorbestemd zijn voorwerpen van eer te worden en van hen die aangewezen zijn om voorwerpen van oneer te zijn. De grondstof is hetzelfde. Wij zijn allemaal uit hetzelfde kneedsel, uit dezelfde klei. Laten we dit altijd onthouden. Als we over onszelf denken als gekozen door God, is dit niet vanwege enige waarde in onszelf. Wij zijn niet fundamenteel verschillend van onze mede-mensen; wij hebben in onszelf niets om over te roemen.

In de handen van de pottenbakker is de klei machteloos, maar in zijn handen kan het aangepast worden voor ieder gebruik dat de pottenbakker maar kan besluiten. En de mensheid is in de handen van God net zo machteloos, toch kan ze echter door Hem gebruikt worden om het doel te bereiken waarvoor ze in Zijn beeld en gelijkenis werd geschapen. Zelfs de Here Jezus werd iemand van deze klei. Hij kwam in de gelijkenis van de mensheid (Fil. 2:7). Hij werd uit een vrouw geboren en werd zo de vorm gegeven waarin Hij moest dienen en de wil van God doen. Het vlees dat Hij droeg was het vlees van de mensheid. Hoewel Hij Zelf zonder zonde was, omdat Hij het leven rechtstreeks van Zijn Vader had ontvangen, kwam Hij toch in de gelijkenis van het vlees van de zonde, opdat Hij de zonde in het vlees zou veroordelen (Rom. 8:3). In Zijn uiterlijk was Hij gelijk aan iedere andere man; ook Zijn vlees was hetzelfde als het vlees van iedere man, onderhevig aan dezelfde passies en lusten die er eigen aan

zijn, die echter in Zijn geval altijd volledig onder controle werden gehouden door Zijn God-gegeven Geest. Als dat niet zo zou zijn, hoe zou Hij dan door de Tegenstander beproefd kunnen worden op de manier waarop dat gebeurde? Satan beproefde Hem in Zijn verzwakte staat aan het einde van een veertig dagen durend vasten door de verlangens van het vlees aan te spreken. Jezus weerstond de aanvallen door het uitoefenen van de kracht van Zijn Geest. In Christus vond de mensheid haar hoogste uitdrukking; Hij is de Zoon van de mensheid, maar laten we niet vergeten dat Hij ook de Zoon van God is en in Hem vindt God de vervulling van alles wat Hij in gedachten had toen Hij de mensheid schiep.

Hoewel al de miljoenen menselijke wezens, die afstammen van Adam, uit zichzelf niets tot stand kunnen brengen — “alles is ijdelheid” — kan God toch, door de Ene Die kwam in de gelijkenis van de mensheid en werkelijk uit een vrouw geboren werd, alles voltooien en kan Hij door Hem allen met Zichzelf verzoenen, of het nu in de aarde of in de hemel is (Col. 1:20).

Het huis van de pottenbakker

“Go to the potter’s house!” There comes a call,
And, like the prophet, I must needs obey.
Upon the wheel a shapeless mass of clay
Assumes at once a form symmetrical
Beneath the master’s fingers. Slim and tall,
A lovely vase arises to display

Its maker’s skill, as well it seems it may;
Till, with a suddenness, which must appall,
The potter crushes it in one sharp blow.

A hidden flaw has caused its swift return
To former state. Fresh turns the wheel, and lo!

A perfect bowl is formed. Thus I discern
The hand of God, Who only will destroy
To make anew for His transcendent joy.

J.H.Essex

OM ONS ONDERWERP te kunnen illustreren, laten we ons eens voorstellen dat we in een grote tentoonstellingshal zijn en dat er aan elk van de vier zijden een grote stand met een expositie staat. Laten we dan daarbij een extra stand voorstellen in de entreehal. Aan deze stand moet men voorbij gaan om bij de tentoonstelling zelf te komen.

De vier grote exposities in de grote hal zijn uitstallingen van God Zelf, maar laten we eerst nader kijken naar die welke in de entreehal staat. Er staat slechts één figuur op, één inzending. Het is de apostel Paulus en deze expositie is opgezet door de Here Jezus. Paulus beschrijft het zelf in 1 Timoteüs 1:12-16, waar we lezen:

Ik ben dankbaar aan Hem Die mij kracht geeft, Christus Jezus, onze Heer, want Hij acht mij betrouwbaar, mij in een bediening plaatsend, ¹³ ik, die vroeger een lasteraar en vervolger en geweldenaar was. Maar mij werd barmhartigheid bewezen, aangezien ik het onwetend deed, in ongeloof. ¹⁴ Maar de genade van onze Heer overweldigt, met geloof en liefde in Christus Jezus. ¹⁵ Betrouwbaar is het woord en alle verwelkoming waardig, dat Christus Jezus de wereld binnenkwam om zondaars te redden, van wie ik de eerste ben. ¹⁶ *Maar hierom werd mij barmhartigheid bewezen, opdat in mij, de eerste, Jezus Christus al Zijn geduld zou vertonen, tot een patroon voor hen die op het punt staan op Hem te vertrouwen tot eonisch leven.*

Liet Jezus Zijn geduld zien met Petrus en de andere discipelen die met Hem op aarde wandelden? We twijfelen er niet aan dat

Jezus vele malen geduld oefende met een ieder van hen, maar wanneer het aankomt op de vraag of zo een vertoon van Zijn geduld een patroon zou zijn voor Zijn handelen met alle anderen die naderhand in Hem zouden geloven tot eonisch leven, dan is er maar één figuur die deze expositie kan vullen. Saulus van Tarsus was een moordenaar geweest — hij had de ecclesia van God vervolgd en ze verwoest; hij had de leden ervan tot de dood toe vervolgd, ze gebonden en zowel mannen als vrouwen overgeleverd aan gevangenschap, zoals hij aan koning Agrippa vertelde: “en bovendien sluit ik velen van de heiligen op in cellen, autoriteit verkrijgend van de hogepriesters. Bovendien breng ik mijn stem uit om hen af te maken.” — dat wil zeggen dat hij stemde om hen ter dood te brengen — “En in alle synagogen hen vele malen straffend, dwong ik hen te lasteren. Bovendien op bovenmatige wijze razend op hen zijnde, vervolgde ik hen zelfs tot in de buitenlandse steden” (Hand. 26:10,11).

De manier waarop Christus Jezus omgaat met deze ene is het wat zulk een grootse vertoning vormt van Zijn geduld en Paulus tot het patroon voor alle daarop volgende gelovigen maakt. Hoe kan zulk een hopeloos karakter, zulk een overtuigd tegenstander, bekeerd worden? En toch werd hij niet alleen bekeerd, maar compleet veranderd. Als het geduld van Jezus zodanig was dat het Saulus, de geweldenaar en de razende fanaticus, kon veranderen tot Paulus, de apostel van genade en vrede, dan kan het de meest onverzoenlijke van Gods vijanden omvormen tot de grootste vriend. In zulke gevallen overweldigt de genade van onze Heer, en kan er van niemand gezegd worden dat hij zich daarbuiten bevindt of dat hij voorbij aan het bereik van de invloed ervan staat.

Deze expositie bij de ingang is Jezus' eigen uitstalling, maar laten we nu de grote hal binnen gaan en de uitstallingen van God bekijken. Zullen we verbaasd zijn dat het de apostel Paulus is die ons over hen vertelt? Er staan er vier. Laat de apostel

ons rondleiden en de uitstallingen aan ons beschrijven. In onze verbeelding staat er één aan elke zijde van de hal.

Aan de eerste zijde is er een stand die vol staat met vele voorwerpen, net als de vaten van een pottenbakker, maar het zijn allemaal gebrekkige voorwerpen, geschikt voor vernietiging. Onze gids vertelt ons over hen in Romeinen 9:22 “En indien God, willend de verontwaardiging te vertonen en Zijn vermogen bekend te maken, in veel geduld de voorwerpen van verontwaardiging, gereed gemaakt tot vernietiging, verdraagt ...”

God, Die Zijn verontwaardiging wenst te vertonen? En wij dachten dat God liefde was! Waarom zou Hij zijn verontwaardiging tentoon willen stellen? Het is omdat het een verontwaardiging is die gericht is tegen alle onrechtvaardigheid en het is nodig dat deze verontwaardiging tentoongesteld wordt opdat heel de schepping de vreselijke gevolgen zal zien van deze onrechtvaardigheid — en feitelijk mag zien waartoe zonde en rebellie tegen God kunnen leiden. God heeft er geen genoegen in om Zijn verontwaardiging tentoon te stellen — Hij heeft geen genoegen in de vernietiging van hen die kwaad doen of in de dood van de boosaardige — maar Hij beseft dat, zonder zulk een vertoon als contrast, het onmogelijk is dat Hij (zoals de apostel verder zegt): “de rijkdom van Zijn heerlijkheid bekend zou maken over voorwerpen van ontferming, die Hij van tevoren gereed maakt tot heerlijkheid — ons, die Hij ook roept” (Rom. 9:23,24).

Naast deze stand, kunnen we ons aan de tweede zijde van de hal, een andere stand voorstellen, die deze keer slechts één enkel voorwerp bevat, maar één die hier speciaal centraal wordt gesteld opdat God er Zijn kracht in kan uitstallen. We lezen van dit voorwerp in Romeinen 9:17. “Want de Schrift zegt tot de Farao: ‘Hiertoe doe Ik u verrijzen, opdat Ik in u Mijn kracht zou tonen en zodat Mijn naam afgekondigd zou worden in de hele aarde.’”

Werd Gods kracht en macht getoond in Farao? Wees er maar zeker van dat dit zo was en het was een kracht die uitgeoefend

werd tegen een nooit toegevend tegenstander, een kracht die een koppige vijand tot verwoesting bracht, een kracht die iedere vreemde god die door Farao werd aanbeden versloeg en tot niets reduceerde. Want Farao was in die tijd de aardse vertegenwoordiger van alle valse aanbidding, de supporter van elk type vreemde god, het gewillige instrument van Satan in zijn geest van verzet tegen de enig ware God. Het was niet alleen in de verlossing van Israël dat Gods kracht te zien was, maar meer in het bijzonder in de volkomen verwoesting die over Farao kwam en over alles waar Farao voor stond. Het was in Farao dat Gods kracht getoond werd. Het was in de opeenvolging van plagen die God over hem bracht dat Gods almacht werd gemanifesteerd, want ze waren gericht tegen de machteloze goden die hij aanbad. En soortgelijke plagen zullen opnieuw komen wanneer God Zijn verontwaardiging loslaat aan het einde van de huidige eon.

Tot zoverre is de tentoonstelling nogal afschrikwekkend. Er is een hint van barmhartigheid, dat is waar, maar we hebben barmhartigheid nog niet tentoongesteld gezien. Laten we nu kijken naar de derde stand. Hier hebben we weer één enkele uitstalling, maar dit maal is het er een van de allerhoogste heerlijkheid, want dit is een stand die Gods rechtvaardigheid tentoon stelt. Onze gids vertelt ons er over in Romeinen 3:21-26.

Nu echter is, los van de wet, rechtvaardigheid van God geopenbaard geworden (wordend getuigd onder de wet en de profeten), ²² echter een rechtvaardigheid van God door het geloof van Jezus Christus, tot allen, en op al de gelovenden, want er is geen onderscheid. ²³ Want allen zondigden en hebben gebrek aan de heerlijkheid van God. ²⁴ Gerechtvaardigd wordend om niet in Zijn genade, door de verlossing die in Christus Jezus is, — ²⁵ Die God opzette als bedekkende bescherming, vanwege Zijn geloof in Zijn bloed, tot aantoning van Zijn rechtvaardigheid in het voorbijgaan aan de tevoren gebeurde zonden ²⁶ in de

verdraagzaamheid van God, naar de aantoning van Zijn rechtvaardigheid in het huidige seizoen, tot het te zijn van Hem: rechtvaardig alsook rechtvaardigend degene die uit het geloof van Jezus is. — waar dan is het roemen?

Het thema voor deze stand is Gods rechtvaardigheid, en hier wordt ze, in de dood van Zijn Zoon, tentoon gesteld op een manier waarop ze daaraan voorafgaand nog nooit tentoon werd gesteld. Terugverwijzend naar het eerste hoofdstuk van Romeinen, waar Paulus voor het eerst zijn evangelie voorstelt, lezen we: “Want Gods rechtvaardigheid wordt erin onthuld” (Rom. 1:17). Het woord nu, dat met “onthuld” vertaald wordt is in het Grieks apokaluptō, waarvan wij ons woord “apocalyps” (“openbaring”) hebben. Het heeft de gedachte in zich van “een bedekking wegnemen,” net zoals men een doek wegneemt van een standbeeld bij de onthulling. In het Concordant Literal New Testament wordt het, wanneer het woord voor een persoon wordt gebruikt, steeds met “unveil” of “unveiling” weergegeven, zoals de “Unveiling of Jesus Christ.” Maar wanneer het wordt gebruikt voor een ding wordt het vertaald met “reveal” of “revelation.” Maar wat is “revelation” anders dan het wegnemen van een bedekking? Alle waarheid is in God verborgen, Die het einde weet vanaf het begin, tot de tijd aanbreekt waarop Hij verkiest het te onthullen. En hier, in het evangelie dat aan Paulus werd toevertrouwd, wordt de rechtvaardigheid van God onthuld, geopenbaard, ont-dekt, zodat die nu in al zijn majesteit en heerlijkheid te zien is. Laten we zien wat het onmiddellijk gevolg daarvan is.

Als we los van de geschriften van Paulus naar de Schrift kijken, vinden we een behoorlijk aantal mensen beschreven als zijnde rechtvaardig. We denken aan Abel, Lot, Johannes de Doper, Zacharias en Elizabeth, Jozef, Simeon, Jozef van Arimatea, om er maar een paar te noemen. Maar wanneer eenmaal het evangelie dat aan Paulus werd toevertrouwd wordt verkondigd, wat zien

we dan? “Niemand is rechtvaardig, zelfs niet één” (Rom. 3:10). Allen worden onder dezelfde noemer samengebracht. “Want allen zondigden en hebben tekort aan de heerlijkheid van God” (Rom. 3:23).

Waarom is dit? Het is omdat in andere delen van de Schrift, zij, van wie verklaard wordt dat ze rechtvaardig zijn, vergeleken worden met de rest van de mensheid. Abel is rechtvaardig wanneer hij wordt vergeleken met Kaïn; Lot wanneer hij wordt afgezet tegen het volk van Sodom; Zacharias wanneer vergeleken met het priesterschap van zijn dagen, waar Kajafas een voorbeeld van is. Maar zodra de rechtvaardigheid van God (los van de wet) onthuld wordt en tentoon wordt gesteld, wordt er onmiddellijk een andere standaard van vergelijking ingesteld, en tegen die standaard schiet al het andere tekort. Allen, inclusief Abel en de rest, worden teruggebracht naar hetzelfde niveau. Niemand is rechtvaardig, zelfs niet één!

Nu twifelen we er niet aan dat Gods rechtvaardigheid werkzaam was in al Zijn handelen met Zijn schepselen. Er kan bij God nooit onrechtvaardigheid zijn, en door heel de Schrift heen hebben mensen getuigd van de rechtvaardigheid van God. Maar wanneer het aankomt op een absolute en open aantoning en uitstalling van Gods rechtvaardigheid, die voor altijd zal staan en een getuigenis zijn voor elk schepsel op aarde en in de hemel, dan is er maar één inzending die op die standplaats thuishoort. Het is in de complete geloof-gehoorzaamheid van Jezus Christus, de Ene Die echt zonder zonde was, de Ene in Wie in het geheel geen fout gevonden kon worden — in de volmaakte geloof-gehoorzaamheid van deze Ene, wat Hem, als de Zoon van Gods liefde, de smaad van het kruis bracht en daarmee in een weg van verlossing voorzag die God in staat zou stellen, terwijl Hij Zelf altijd rechtvaardig bleef, hen uit het geloof van Jezus te rechtvaardigen — hierin is een absoluut vertoon van Gods rechtvaardigheid te vinden dat elders geen gelijke kent. En het heeft een onmiddellijk gevolg — in de huidige era; want zodanig

is de uitstalling van Gods rechtvaardigheid door de dood van Jezus Christus dat God, Die in vroegere tijden verklaard had dat Hij de boosaardigen *niet* zou rechtvaardigen (Ex. 23:7), nu nog steeds als rechtvaardig gezien kan worden terwijl Hij de oneerbiedige rechtvaardigt, mits zij het geloof van Jezus hebben. Met andere woorden, God kan voorwerpen nemen van hen die geschikt waren voor vernietiging, en door hen een geloof te geven gelijk als dat van Jezus, hen rechtvaardig verklaren in Zijn ogen. En dat is precies wat Hij doet.

Op de vierde stand staan een behoorlijk groot aantal voorwerpen, hoewel lang niet zoveel als er op de eerste waren. Ze zijn gelijk in uiterlijk en samenstelling aan die van de eerste stand, de voorwerpen van verontwaardiging. In zichzelf is er niets om hen van de eerste stand verwijderen. Ze zijn van dezelfde klei, ze hebben gezondigd als de overigen en hebben gebrek aan de heerlijkheid van God. Maar laat ons zien wat Paulus over hen zegt in Efeziërs 2. Dit is hoe hij hen beschrijft.

En jullie zijnde als doden in de krenkingen en jullie zonden ² waarin jullie eens wandelen, overeenkomstig de eon van deze wereld, overeenkomstig de soevereiniteit van de autoriteit van de lucht, van de geest van degene nu inwerkend in de zonen van de onvertuigbaarheid; ³ te midden van wie ook wij allen ons eens gedroegen in de begeerten van ons vlees, doende het het willen van het vlees en van de doorredeneringen; en wij waren van nature kinderen van verontwaardiging als ook de overigen. ⁴ Echter God, rijk zijnde in barmhartigheid door Zijn veelomvattende liefde, waarmede Hij ons liefheeft, ⁵ en ons zijnde als doden in de krenkingen, verlevendigt Hij ons samen met Christus; (in genade zijn jullie degenen °gered °geworden,) ⁶ en ons samen-opwekt, en ons samen-zetelt te midden van de hemelingen in Christus Jezus, ⁷ opdat Hij in de toekomstige eonen

de overtreffende rijkdom van Zijn genade zou zijn aantoonend, in vriendelijkheid over ons in Christus Jezus. ⁸ Want in genade zijn jullie degenen °gered °geworden; door geloof — en dit is niet uit jullie — van God is het geschenk; ⁹ niet uit werken, opdat er niet iemand roemend zou zijn. ¹⁰ Want van Hem zijn wij een prestatie, geschapen wordend in Christus Jezus tot goede werken, die God tevoren gereed maakt, opdat wij daarin zouden ¹wandelen.

(Efz. 2:1-10)

Dit is waar het om gaat. Hier zijn we te midden van de hemelingen, waar al de problemen van het universum hun oorsprong hebben. Hier worden we door God gebruikt om de rijkdommen van Zijn genade voor hen uit te stallen. In eerdere delen van deze studie stelden wij voor dat de oorspronkelijke rebellie tegen God plaatsvond te midden van de hemelingen, lang voordat de mens geschapen werd; en dat de mensheid een geheel afzonderlijke schepping was, gemaakt in het Beeld en de gelijkenis van Hemzelf, om de vorm te zijn waarin Gods eigen Zoon zou kunnen komen om Zijn leven op te geven voor het universum en te herstellen wat in die hogere sfeer fout was gegaan. Alzo wordt de mensheid tot gereedschap gemaakt waardoor de verzoening van het universum bewerkt zal worden, hoewel al de inspanningen van de mensheid zelf ijdel zijn en tot niets komen, en het aan God is om, in de persoon van Zijn Zoon, in het enige effectieve middel te voorzien waardoor deze verzoening bewerkstelligd wordt. Want Gods Zoon kwam in de gelijkenis van de mensheid, en het was als een mens dat Hij stierf aan het kruis, en het is het bloed van Christus' kruis dat de vrede brengt die de basis is van de verzoening met God van alles wat in de hemel en op de aarde is (Col. 1:20).

Christus leed en stierf als een Mens en de ecclesia, die Zijn lichaam is, wordt door het ondergaan van de vorm van de mensheid heen gevoerd, zodat ze deel neemt aan de zwakheden en

het falen ervan, aan de beproevingen en kwellingen, het lijden en sterven, opdat zij de genade van God in de meest volle mate kan ontvangen. Uit zichzelf kan de ecclesia niets doen; haar leden delen in de ijdelheid van de mensheid; ze zijn allen zondaren en, net als Saulus van Tarsus, eens vijanden van God geweest. Het is God Die hen roept en hen rechtvaardigt. Het is Christus Die hen heiligt, opdat “Hij de verheerlijkte ecclesia glorieus aan Zichzelf zou presenteren, geen vlek of rimpel of iets dergelijks hebbend, maar opdat zij heilig moge zijn en zonder gebrek” (Efz. 5:27). En het is deze ecclesia, heilig en zonder gebrek in Gods ogen, die door Hem gebruikt zal worden om de allesoverstijgende rijkdommen van Zijn genade uit te stallen voor het totale hemelse universum.

En hoe doet God dit? Eenvoudig, zoals dit: Hij laat eerst zien dat we in werkelijkheid thuis horen op die eerste stand — kinderen van verontwaardiging, net als de rest; als we ons verdiende loon zouden krijgen, dan is dat waar we ons zouden bevinden, ontvangers van Gods verontwaardiging, net zoals dat in Farao werd getoond. Maar vanwege de verlossing die in Christus Jezus is, Degene in Wie Zijn rechtvaardigheid zo wonderbaar werd aangetoond, is Hij in staat ons van die eerste stand weg te nemen — om ons te redden uit de komende verontwaardiging — en ons hier te plaatsen, op Zijn vierde stand, waar Hij Zijn genade tentoon kan stellen. Hij is buitengewoon vriendelijk voor ons geweest door niet met ons te handelen naar onze daden; Hij zal voor anderen net zo vriendelijk zijn wanneer zij eens ook Zijn vriendelijkheid zullen willen aanvaarden. Nu al verkondigen wij een boodschap van verzoening onder onze mede-mensen; wij zullen doorgaan dit te verkondigen gedurende de toekomstige eonen, totdat allen in de hemel en op de aarde volkomen met God verzoend zijn. Wij, leden van de mensheid die het geloof van Jezus hebben, zijn door God gekozen om aan de vervreemde hemelse menigte het wonder en de grootsheid van Gods genade uit te stallen; en dit doen wij, niet door enig werk van onszelf

(want God wil niet dat wij roemen in onze eigen prestaties), maar simpelweg door aan hen te verkondigen hoe God, door het verwijderen van de barrière van zonde door de dood van Zijn Zoon en daarmee al de vijandschap tussen Hemzelf en ons te vernietigen, in staat is geweest ons nieuw te scheppen in Christus Jezus.

Zoals God naar ons genadig is geweest, zo zal Hij genadig zijn naar hen. Dit is de ware verwachting van de ecclesia: door Hem gebruikt te worden in het tonen van Zijn genade aan anderen, opdat zij, op hun beurt, werkelijk met God verzoend mogen zijn.

This is, in truth, our glorious expectation,
That He will take us, and through us proclaim
The blessed joys of reconciliation
Till every creature lauds His glorious Name.

En dit is, inderdaad, de ware verwachting van de schepping, want Paulus vertelt ons in Romeinen 8:19: “want het voorgevoel van de schepping ontvangt de onthulling van de zonen van God verwelkomend. Want aan de ijdelheid werd de schepping ondergeschikt gemaakt, niet vrijwillig, maar door Hem Die onderschikt, in de verwachting dat ook deze schepping zal worden bevrijd van de slavernij van het bederf, tot de vrijheid van de heerlijkheid van de kinderen van God.”

Die vrijheid die wij, als zonen van God, nu in de geest genieten zal uiteindelijk genoten worden door de hele schepping, wanneer die verzoend zal zijn met God. En dit omvat heel de mensheid, want God wil dat heel de mensheid gered zal worden en tot een besef van de waarheid komt (1 Tim. 2:3,4). Wanneer Zijn opzet bewerkstelligd zal zijn, zullen er op die eerste stand geen voorwerpen van verontwaardiging meer over zijn, noch voorwerpen zoals Farao op de tweede. God zal wonen bij de mensheid en zij zullen Zijn volken zijn en Hij zal hun God zijn, en Hij zal alle tranen van hun ogen afwissen (Openb. 21:3,4).

Maar voor ons, die uitgekozen zijn voor de vertoning van Zijn genade, ligt in de nabije toekomst een bovenmaatse heerlijkheid te wachten in het gelijkvormig gemaakt te worden aan Hem Die ons Hoofd is. Geen wonder dat Paulus bidt in Efeze 1:18 dat we in staat mogen zijn “tot het waar te nemen ... wat de verwachting is van Zijn roeping en wat de rijkdom van de heerlijkheid is van Zijn lotdeel te midden van de heiligen.” God heeft een wonderbaarlijk lotdeel te midden van de heiligen; Hij heeft onder ons dat overweldigende overstijgende vertoon van Zijn genade geplaatst wat tot gevolg zal hebben dat het hele universum zal worden terug gebracht in Zijn vaderlijke zorg en liefde, en in het ontwaken van een beantwoordende liefde in elk van Zijn schepselen dat voor altijd verrukkelijk voor Zijn hart zal zijn. Dit is het lotdeel dat Hij in de heiligen heeft, de ware ecclesia van God, de kerk die het lichaam van Christus is; en wij zouden gretig onze plaats in dat lotdeel anticiperen en najagen, welke we ten volle zullen innemen wanneer onze Heer ons roept om Hem in de lucht te ontmoeten, zoals Paulus ons vertelt in 1 Tessalonicenzen 4:13-18.

Laten we ons niet onder hen die dommelen bevinden wanneer Hij komt, maar voortdurend leven in een gretige verwachting van die dag!

We are looking, we are list'ning
For the coming of the Lord,
With His loudly sounding trumpet
And His own commanding word,
When He calls His saints together,
Bidding sleeping ones arise,
Ready for that glorious meeting
With their Saviour in the skies.

We may not be always certain
Whom the Lord has made His own,
But to Him, Who comes to call them,
Each is intimately known,
And in this we may be happy,
When He greets them in the air
Every member of His body
Will assuredly be there.

We are living, we are longing
For that moment of delight,
When our earnest expectation
Will be realized in sight;
When these bodies, frail and failing,
Will assume celestial powers—
What a prospect, what a calling,
What a privilege is ours!

Designated in God's purpose
For a grand and glorious place,
To display in future ages
All the riches of His grace
In His loving kindness to us,
Which to all will be made known—
How in grace alone He saves us
Through no merit of our own.

We are watching, we are waiting
For that long expected sound
That will call us to His presence,
And to joys that will abound,
In an instant, in a moment,
In the twinkle of an eye,
Changed from weakness into glory
For that gathering on high.

This the summit of our blessings,
To be ever with the Lord,
And to wear the glorious likeness
Of the One we have adored;
Then throughout His Father's kingdom
For God's glory we shall shine,
With a splendor all transcendent
And a radiance Divine.

J.H.Essex

5 Het in-alles-voorzienende van God

IN VOORGAANDE HOOFDSTUKKEN hebben we voortdurend de nadruk gelegd op de ijdelheid van het menselijk streven, en in tegenstelling hiermee moet staan dat God in alles voorziet, wat we nu in meer detail zouden willen onderzoeken. Wat verstaan we onder de “in-alles-voorzienendheid van God?”

Het is een thema dat maar zelden de aandacht wordt gegeven dat het verdient. We veronderstellen dat, indien hiertoe gedwongen, wij allen zouden toegeven dat God in Zichzelf al-genoegzaam is en geen hulp buiten nodig heeft. Maar hoevelen van ons hebben deze erkenning tot een sterke overtuiging gemaakt die onze daden en onze levens zal beheersen? Toch is dit wat God zou willen dat wij allen zouden doen en het is dit waarin Hij ons allen geleidelijk traint om te geloven. En terwijl dit geloof groeit doet ook de ermee samenhangende overtuiging dat, namelijk dat wij, anders dan God, in onszelf noch al-genoegzaam noch in-alles-voorzienend zijn. Nee, veeleer hebben we een bron buiten onszelf nodig om ons voortdurend te onderhouden.

God is al-genoegzaam in Zichzelf om alles wat Hij wenst te kunnen bereiken. Als Hij onze medewerking uitnodigt of van ons dienstbetoon gebruik maakt in de voortgang van Zijn voornemens, is dat alleen als gunst en niet omdat wij iets te bieden hebben waar Hij anders zonder zou moeten doen. Hij legt eerst in ons wat Hij van ons verlangt. Zo is ieder van ons een stuk gereedschap en een instrument in Zijn handen, door Hem gevormd voor het gebruikt waarvoor Hij ons nodig heeft.

Er komt een tijd in ons leven wanneer er op ons een beroep wordt gedaan om *wat we geloven aan te passen*. Deze aanpassing kan beknopt samengevat worden in een paar dichtregels, die alleen geciteerd worden omdat zij volkomen duidelijk maken wat we aan u willen overbrengen.

Once I esteemed myself, and proudly thought
I could help God, His purpose to fulfill—
That He had need of me to speak His will,
Or He might lose the very ones He sought.
But through my many failures I was taught
That He is all-sufficient to instill
His thoughts in men without my puny skill—
That He, in fact, is all, and I am naught.
And in this revelation I rejoice;
A fresh perspective in my life unfolds,
As in my thinking God takes rightful place.
Not merely His the method and the choice,
But all the doing, too, as each He molds
Into a vessel to display His grace.

Ooit achtte ik mij hoog en dacht ik trots
dat ik God kon helpen om Zijn doelstelling te vervullen—
dat Hij mij nodig had om Zijn wil te spreken,
omdat Hij anders juist die Hij zocht zou verliezen.
Maar door mijn vele falen werd mij geleerd
dat Hij al-voldoende is om Zijn gedachten
in mensen in te brengen zonder mijn nietige kunde—
dat Hij in feite alles is en ik niets ben.
En in deze onthulling verheug ik mij,
een vers perspectief ontvouwt zich in mijn leven,
terwijl in mijn denken God Zijn terechte plaats krijgt.
Niet slechts zijn de methode en de keuze van Hem,
maar ook al het doen terwijl Hij elk kneedt,
tot een voorwerp om Zijn genade uit te stallen.

Niet alleen zijn de methode en de keuze van Hem, maar ook al het doen! Hij is niet alleen de Architect, de Ontwerper, maar ook de Bouwer — de Vakman, de Pottenbakker die elk van Zijn schepselen kneedt tot een voorwerp om niet alleen de eigen heerlijkheid ervan te vertonen, maar ook de heerlijkheid en de

genade van Degene Die dat kneedt.

Dit, dan, is ons thema — het in-alles-voorzienende van God, en we beginnen met de vraag: “Waar wordt er voor het eerst melding van gemaakt in de Schrift?” Waar in Zijn woord onthult God Zichzelf voor het eerst als de In-Alles-Voorzienende aan de mensheid?

Laten we, voordat we proberen deze vraag te beantwoorden, het wat eenvoudiger maken. In de King James Vertaling wordt het Hebreeuwse woord dat “in-alles-voorzienende” betekent consequent met “Almighty” (Almachtige) vertaald, en iedere keer dat we het woord “Almighty” (Almachtige) vinden in het Oude Testament, staat daar in het Hebreeuws “Shaddai,” wat *al-genoegezaam* of *in-alles-voorzienend* betekent. “Ik ben de Almachtige God” betekent “Ik ben de God die erin voorziet.” Onze vraag, daarom, komt hier op neer: “Waar in het Oude Testament vinden we het eerste gebruik van het woord Almachtige?” Wanneer we dat vinden zullen we ontdekken dat een compleet nieuwe waarheid onder onze aandacht wordt gebracht.

Alles bij elkaar wordt het woord 48 maal gebruikt, maar dat is in het geheel niet evenredig over de Hebreeuwse Schrift verspreid. In slechts twee boeken komt het woord meer dan twee maal voor, namelijk in Genesis, waar het zes maal voorkomt, en in Job, waar het, opmerkelijk, niet minder dan één en dertig maal voorkomt. Ja, het is aan Job, onder al zijn beproevingen en lijden, dat God het vaakst gepresenteerd wordt als Degene Die in alles voorziet. Leert ons dat niet dat beproevingen en lijden ons opgelegd worden opdat God, wegens Zijn in-alles-voorzienendheid, ten volle gewaardeerd kan worden? En dat wij, in al onze benauwdheid, ons volledig tot Hem kunnen wenden en zoals Paulus mogen gaan leren dat Zijn genade voor ons voldoende is? Worden niet alle ervaringen van dit leven ons geschonken opdat wij mogen groeien tot een diepere waardering van God? Zodat wij, net als Job, mogen zeggen: “Slechts van horen zeggen had ik van U vernomen, maar nu heeft mijn oog

U aanschouwd” (Job 42:5). Dit was het toppunt van wat Job meemaakte en het gevolg was dat hij zichzelf verafschuwde en hij zich in stof en as bekeerde, waarna God hem zegende door hem twee maal zoveel te geven als hij tevoren had.

Maar laten we nu snel terug gaan naar het eerste voorkomen van het woord Almachtige (Shaddai). Het komt voor in Genesis 17:1, waar God aan Abram verschijnt en zegt: “Ik ben God, de Almachtige. Wandel voor Mijn aangezicht en wees onberispelijk” (NBG) of beter: “Ik ben El, Die Voorziet! Wandel voor Mijn aangezicht en word zonder gebrek.”

Dit is een opmerkelijke uitspraak, zeker wanneer we beseffen dat de mensheid al ruim 3.000 jaren¹ op deze aarde bestond voordat God één uit hen apart nam en Zichzelf voor het eerst introduceerde als “De in-alles-voorzienende.”

Laten ons daarom eens kijken naar een paar facetten uit de omstandigheden van het leven van Abram en zien waarom God dit bijzondere moment koos om Zichzelf op deze wijze aan de mensheid te introduceren.

Abram, of Abraham, is een van de waarlijk grote figuren van de Schrift; hij was echter niet groot omdat hij bij zichzelf in staat was grote dingen te doen, maar groot omdat God hem zo groot maakte.

Hij was het tot wie God zei: “En Ik zal jou tot een grote natie maken en Ik zal jou zegenen en Ik zal jouw naam groot maken. En jij moet tot zegen worden” (Gen. 12:2 vcv). Bovendien was hij het van wie de Schrift verklaart dat hij God geloofde en dat God het hem tot gerechtigheid rekende (*vergl.* Gen. 15:6).

Deze laatste waarheid is zo belangrijk dat ze op drie aparte plaatsen in de Griekse Schrift herhaald wordt. Twee maal wordt het door Paulus en één maal door Jakobus onder onze aandacht gebracht. Paulus citeert dit in zowel Zijn brief aan de Romeinen

¹Dit aantal van 3.000 jaren wordt gebaseerd op de leeftijden van de aartsvaders zoals in de Septuagint Vertaling van Genesis 5 en Genesis 11 weergegeven en overgenomen in de (Engelse) Concordante Vertaling.

als in zijn brief aan de Galaten, en in elk van deze twee gevallen wordt het duidelijk gemaakt dat dit niet alleen voor Abraham werd geschreven, maar dat het ook, op een vreemde wijze, van toepassing is op anderen (inclusief onszelf) als zij hetzelfde soort geloof hebben dat Abraham had.

De aangeduide passages zijn Romeinen 4:16-25 en Galaten 3:5-9. In Romeinen wordt vastgesteld: “Nu werd dit niet vanwege hem alleen geschreven, ..., maar ook vanwege ons, ...” (Rom. 4:23,24), terwijl in Galaten wordt bevestigd: “zodat degenen die uit geloof zijn gezegend worden, tezamen met de gelovende Abraham” (Gal. 3:9).

Om te zien wat deze verklaringen betekenen, moeten we een aantal gebeurtenissen uit Abrahams leven onderzoeken, in het bijzonder die welke verband houden met zijn geloof in God. We zullen dan leren waarom God Zichzelf aan hem onthulde als de alles-voorzienende, en zo ook zien hoe dit op ons van toepassing is. Laten we daarom niet aarzelen om in de Hebreeuwse Schrift te graven om te zien wat zij ons over Abraham te vertellen hebben.

We vinden hem vroeg in het schriftuurlijke verslag, tussen het elfde en het vijf en twintigste hoofdstuk van het eerste boek, Genesis. We komen hem het eerst op de leeftijd van vijf en zeventig tegen en hij sterft op honderd en vijf en zeventig jarige leeftijd. Aldus is het deel van zijn leven dat in de Schrift geportretteerd wordt precies honderd jaar, en van die honderd jaren zijn de eerste vijf en twintig ongetwijfeld de meest gewichtige, aangezien daar het fundament werd gelegd voor alles wat volgde.

Wanneer we voor het eerst aan hem voorgesteld worden wordt hij Abram genoemd en leeft hij in de oude stad Ur in Chaldea of Mesopotamië. In die tijd was Ur de meest schitterende stad in de hele wereld, een centrum van industrie, landbouw en scheepvaart in een land van immense vruchtbaarheid en weelde. Maar het was ook een heidense stad, met vele goden en godinnen. De hoofdgod van Ur was Sin, de maangod, wiens vrouw Ningal, of Nina, degene was waarnaar de stad Nineveh werd genoemd.

En dit is de achtergrond van Abrahams vroege leven en opvoeding, een stad van weelde en welvaart, hand in hand met dat wat altijd samen gaat met werelds fortuin, namelijk valse aanbidding. Dat Abraham daar zelf ook door werd beïnvloed kan nauwelijks betwijfeld worden, want Jozua vertelt ons dat zelfs Terach, de vader van Abraham andere goden diende (Jozua 24:2). Zelfs nadat Abraham uit Ur was weggeroepen, gingen zijn familieleden in het oosten door met het aanbidden van afgoden, want in de tijd van zijn achterneef Laban vinden we dat Rachel, Labans dochter, problemen veroorzaakte met het stelen en verbergen van de goden van haar vader (Gen. 31:30-35).

Het kan als een schok overkomen om te beseffen dat de directe lijn van afstamming van Adam, die zonder gebrek werd gehouden tot aan de tijd van Noach (Gen. 6:9), nu bedorven was geworden door afgoderij. Bestond er in die tijd in de wereld nog een rechtvaardig, God-vrezend mens? Zou het toen niet waar zijn, zoals de Psalmist vele jaren later schreef: “De dwaas zegt in zijn hart: ‘Er is geen God.’ Zij zijn corrupt, zij hebben gruwelijke daden gedaan, er is niemand die goed doet. JAHWEH kijkt neder uit de hemel op de kinderen van de mensheid om te zien of er iemand is die begrijpt, en God zoekt. Zij zijn allen afgeweken, zij zijn allen tezamen smerig geworden; er is niemand die goed doet, zelfs niet één!” (Psalm 14:1-3). Deze passage werd later door Paulus geciteerd in zijn Romeinenbrief wanneer hij de zondigheid van de mensheid in het algemeen opsomt en de daaruit volgende ijdelheid en vruchteloosheid van het menselijk streven. Zou dit niet in het bijzonder waar zijn geweest van Abrams tijd?

Van Noach was eerder gezegd dat hij een rechtvaardig mens was, zonder gebrek in zijn geslacht, en dat hij wandelde met God. Hij stond alleen in heel de mensheid, *want hij was de enige van wie dat toen gezegd kon worden*; het was voor niemand anders waar, want allen, behalve hij en zijn familie, werden vanwege hun boosaardigheid vernietigd. Maar wat van Noach gezegd werd kon niet van Terach gezegd worden, Abrams vader; en als het

niet van hem gezegd kon worden, waar was er dan nog een mens die niet door afgoderij aangetast was?

Het is gewoon een feit dat de mensheid, wanneer deze niet door de levendmakende Geest van God wordt ingewoond, al snel buitengewoon zondig wordt vanwege de overheersing van het vlees. “De gezindheid van het vlees is vijandschap tot God,” zegt Paulus, “want aan de wet van God wordt het niet ondergeschikt, want het kan dat ook niet. En zij, die in het vlees zijn kunnen God niet behagen” (Rom. 8:7,8). Hij is zich ervan bewust dat het goede in hem geen woning maakt, dat wil zeggen, in zijn vlees (Rom. 7:18). Jeremia vertelt ons: “Het hart is slinkser dan al het andere. En is het dodelijk ziek, wie zal het kennen?” (Jer. 17:9).

De neiging van de mensheid richt zich van nature op boosaardigheid, want de dood regeert over allen. Nadat het ras al 2.000 jaren had bestaan (geteld vanuit de Septuagint), en meer dan voldoende gelegenheid had gehad om zichzelf te bewijzen, zag God dat de boosaardigheid van de mens zó groot was en de gedachten van hun harten zó kwaad waren, dat Hij besloot de eon tot een einde te brengen met een zondvloed die allen zou vernietigen, behalve de ene familie van Noach. Noach en zijn zonen werden bewaard om het ras voort te zetten, niet omdat het ras een tweede kans verdiende, maar omdat Gods opzet nog steeds de mensheid nodig had als het voertuig waarin Zijn Zoon zou komen om Zijn leven te geven voor het universum. Nee, in plaats van een tweede kans was de zondvloed Gods gericht over de mensheid. Hier toonde Hij onmiskenbaar aan dat al de inspanningen van de mens slechts leidden tot ijdelheid en vernietiging; ja, de mensheid was zo boosaardig dat het preken van Noach geen bekeerlingen kon maken. Te midden van een wereld van ongerechtigheid was Noach een heraut van de rechtvaardigheid.

Het tekortschieten van de Mensheid

Ondanks dat de mensheid heeft gefaald, zoals hierboven reeds

aangeduid, gaf God de mensheid een nieuwe start met Noach, en herhaalde hem de opdrachten die Hij oorspronkelijk aan Adam had gegeven (Gen. 1:28 en Gen. 9:1). Maar het werd al snel duidelijk dat de ongerechtigheid weer de overhand kreeg, en bij de toren van Babel verstrooide God de mensheid en verwarde Hij hun talen om hen in toom te houden. Maar nog steeds werd het slechter en tegen de tijd dat we bij Terach en Abram aankomen was de mensheid er weer net zo slecht aan toe als ze in de dagen van Noach was. Dit wordt aangetoond door het feit dat, toen God besloot om Sodom en Gomorrah te verwoesten vanwege hun boosaardigheid, alleen Lot en zijn twee dochters gered werden, ondanks de belofte aan Abraham dat de stad gespaard zou worden wanneer er slechts tien rechtvaardige mensen binnen haar muren gevonden konden worden. Maar net als Noach had Lot geen bekeerlingen.

Steeds maar weer opnieuw zien we dat de mensheid zich tot afgoderij en boosaardigheid wendt wanneer God Zijn beteu-
gende invloed terugtrekt. Zelfs in Israël, bij de afstammelingen van Abraham, werd er vele malen teruggekeerd naar de afgoderij van hun voorvaderen en moest God hen berispen. De heidense natiën zijn ook niet beter. Bij dit alles vinden we dat de geschiedenis zich toch voortdurend herhaalt. De ongerechtigheid van de Amalekieten; de boosaardigheid van Nineveh; het ongelooft en de verdorvenheid van de generatie die leefde ten tijde van de eerste komst van de Heer; de boosaardigheid en het geweld in de eindtijd van deze eon wat we nu al zien en wat wordt vergeleken met de dagen van Noach; en de rebellie die onder de mensheid zal uitbreken aan het einde van het millennium, wanneer de Tegenstander voor korte tijd wordt losgelaten en de beteu-
geling van de rechtvaardige heerschappij van Christus wordt weggenomen — dit alles zijn bewijzen van de *onrechtvaardigheid* eigen aan de mensheid, welke het *onmogelijk* maakt voor iets dat in het vlees is om God te behagen. Zelfs de rechtvaardige heerschappij van Christus verandert de kwaadaardige neigingen eigen aan de

mensheid niet; ze worden slechts onderdrukt. Alleen een *nieuwe schepping* kan daar verandering in brengen.

En daarom veronderstellen we dat toen Abram geroepen werd, er niemand rechtvaardig was, nee, zelfs niet één, zelfs Abram niet. Hij was net als de rest, maar God verscheen aan hem in Ur der Chaldeeën en gaf hem de opdracht zijn huis te verlaten en te vertrekken naar een land dat God hem zou tonen. En Abram, een afgodendienaar, gehoorzaamde de stem van de enige ware God. Zodanig is de superioriteit van de kracht van God boven die van de afgoden die Abram en zijn metgezellen aanbaden. Vanaf dan zou *Abram* alleen de God aanbidden die Zich ertoe verwaardigde en verkoos om de God van Abraham genoemd te worden.

In Genesis 12 vinden we Abram op de leeftijd van 75 het land Kanaän intrekend, vergezeld door Saraï, zijn vrouw, en zijn neef Lot. Maar het werd niet direct gemakkelijk voor hem gemaakt. Allereerst was er de tegenstand van de inheemse inwoners, want we lezen dat de Kanaänieten nog in het land woonden (Gen. 12:6). Ten tweede was er een hongersnood in het land (vers 10), en deze was zo zwaar dat het Abram ertoe bracht hulp te zoeken in Egypte. Kennelijk beseftte hij niet dat toen God hem het land gaf, hem ook alles gaf wat er in was en dat omvatte ook de hongersnood. Abram had moeten blijven waar hij was en op God vertrouwen om te voorzien. Maar God had Zich nog niet aan Abram onthuld als de In-Alles-Voorzienende, en Abram ging op zijn eigen oordeel af.

Dit is de eerste keer dat Egypte in de Schrift genoemd wordt, en dit zou een gebeurtenis vol consequenties blijken te zijn. Afgezien van het feit dat Abram, door op zichzelf te vertrouwen, in de problemen kwam en de tussenkomst van God nodig had om hem daaruit te verlossen, was het waarschijnlijk dat gedurende dit uitstapje Saraï de diensten van Hagar heeft verkregen, haar Egyptische dienstmeid, die de moeder van Ishmaël zou worden en daarmee ook de moeder van al de Arabieren. En de gevol-

gen hiervan kunnen vandaag de dag nog worden gezien in de vijandschap van de Arabische staten tegen Israël.

Ten derde waren er problemen binnen zijn eigen familie — de onenigheid met Lot die leidde tot een voortdurende strijd tussen hun respectievelijke herders, zodat Abram het wenselijk achtte dat zij uit elkaar zouden gaan. Dit werd gevolgd door een soort stammenoorlog in het land, waarbij Lot gevangen werd genomen en Abram en diens dienaren met kracht uitgingen om hem te bevrijden.

En ten vierde bestond er de twijfel in hemzelf over de vraag of God in staat was Zijn belofte te vervullen. Of vereiste Hij enige hulp van Abram, zoals ook het hedendaagse populaire idee uitdrukt: “God helpt hen die zichzelf helpen?” Abram was er door God van verzekerd dat, hoewel hij op dat moment nog geen kinderen had, zijn erfgenaam niet louter een dienstknecht zou zijn, hoe hoog en respectabel deze ook mag zijn, maar dat één die uit hemzelf geboren zou worden zijn erfgenaam zou zijn. Maar toen rees de vraag: “Was Saraï soms te oud?” Ze namen beiden aan dat dit zo was en nadat zij tien jaar in Kanaän hadden gewoond besloot Saraï dat er iets aan gedaan moest worden, en zij gaf haar Egyptische dienstmeid Hagar aan Abram als vrouw. Deze onderneming om God te helpen was een vergissing en als gevolg daarvan werd Ishmaël geboren en er valt niet aan te twifelen dat gedurende de volgende dertien jaren Ishmaël opgroeide als Abrams zoon, en Abram dacht al die tijd dat hij de erfgenaam van de belofte was. Het is daarom dat Abraham later tot God zei: “O, dat Ishmaël voor Uw aangezicht moge leven!” (Gen. 17:18).

Het laatste vers van Genesis 16 vertelt ons dat Abram 86 jaar oud was toen Ishmaël werd geboren, en het eerste vers van het volgende hoofdstuk vertelt ons dat hij 99 jaren oud was toen God opnieuw aan hem verscheen en Zichzelf introduceerde als de God Die in-alles-voorziet: “Ik ben God, De In-Alles-Voorzienende! Wandel voor Mijn aangezicht en word zonder gebrek.”

Wat is de betekenis hiervan? Wat is er de reden voor? De volgende paar verzen geven het antwoord. God neemt nu de regie over en zal Abram laten zien dat Hij De In-Alles-Voorzienende is en in Zichzelf voldoende heeft om Zijn beloften te houden, hoe moeilijk of zelfs onmogelijk dat ook in menselijke ogen lijkt te zijn. Zeven maal in de volgende paar verzen vertelt God aan Abram wat Hij doet of gaat doen, en al wat van Abram wordt vereist is dat hij zou geloven — niet meer. De In-Alles-Voorzienende God zal hem boven mate vruchtbaar maken en daarbij passend zal zijn naam vanaf dan Abraham zijn, want God zei: “... want Ik maak jou tot vader van een menigte van natiën” (Gen. 17:5). *Abram* betekent “verheven vader.” *Abraham* betekent “verheven vader van een menigte.”

Maar toen vroeg God Abraham om iets te doen dat nogal eigenaardig was; Hij vroeg hem om zichzelf te besnijden en bedong ook dat al de mannelijke kinderen van zijn zaad besneden zouden worden. Dit zou het teken zijn van het verbond dat God met hem maakte. Hoe kan dit verbond een teken zijn? Hoe zou dit bijzondere ritueel een bevestiging van een verbond worden?

Dat kan maar op één manier; en dat is door aan te duiden dat het vlees in feite niets tot stand kan brengen. Het wegwerpen van een deel van het vlees stond symbool voor het onvermogen van heel het vlees om iets tot stand te brengen van wat God verlangde. Het vlees kon alleen een Ishmaël voortbrengen, een zoon die onontkoombaar aan de slavernij van het vlees onderworpen zou zijn — Ishmaël was de zoon van de slavin; maar God kon een Izaäk tot stand brengen, een zoon die totaal niet onderschikt zou zijn aan slavernij, de zoon van een vrije. Dit is allemaal allegorisch, zoals Paulus aan de Galaten zegt. Het is waar dat bij alles wat de mensheid aangaat, het vlees alleen dat kan produceren wat ook onderschikt is aan de slavernij van de zonde, want zonde is nu een aangeboren deel van het vlees; maar God kan, werkend door het vlees, dat voortbrengen wat vrij is van al dit soort slavernij en daarom wel aangenaam voor Hemzelf kan

zijn. Dit principe is vandaag net zo waar als het dat was in de dagen van Abraham.

En Abraham kwam tenslotte tot de erkenning hiervan, zoals we later in het verhaal zien. In Genesis 17:15 zien we dat God de naam van Saraï verandert in Sara en aan Abraham een zoon van haar belooft. Abraham reageerde onmiddellijk door op zijn gezicht te vallen, te lachen en in zijn hart zeggen: “Zal aan een honderd jarige nog een zoon geboren worden? En zou Sarah die negentig jaren oud is, nog baren?” (v.17). Hij was nog steeds wat onzeker en zei tot God: “O, dat Ishmaël voor Uw aangezicht moge leven!” (v.18). Maar God herhaalde Zijn eerdere verklaring en zei: “Niettemin zal Sarah, jouw vrouw, je een zoon baren, en jij zal hem met zijn naam Izaäk noemen. En Ik richt Mijn verbond met hem op, tot een eonisch verbond, en met zijn zaad na hem” (v.19). En dan, na een troostend woord voor Abraham over Ishmaël, benadrukt God voor de derde maal het verbond dat Hij met Izaäk zou bevestigen, door te herhalen dat Sara het volgende jaar een zoon voor hem zou baren.

De naamsverandering die we opmerken van de naam Saraï naar Sara(h) door middel van de Hebreeuwse letter die overeenkomt met onze letter 'h' (welke in het Nederlands gewoonlijk wordt weggelaten). Het is dezelfde letter die werd ingevoegd in Abrams naam om die in Abraham te veranderen; in beide gevallen de vijfde letter van het Hebreeuwse alfabet (vijf is het getal van genade). Van eenvoudig iemand te zijn die in hoge achting werd gehouden, zou ze nu tot een Vorstin, een moeder van natiën worden. Nog twee maal zou de Heer de belofte over Sara in het volgende hoofdstuk herhalen, zodoende vijf maal in totaal — drie maal aan Abraham alleen en twee maal aan Abraham binnen het gehoor van Sara. Abraham had gelachen en Sara had gelachen, beiden in ongelooft, maar God daagde hen beide uit met een prangende vraag: “Is er iets dat voor JAHWEH te wonderlijk is?” (Gen. 18:14).

God zou hun lachen uit ongelooft veranderen in een lachen

uit blijdschap door hen een zoon te geven wiens naam “Lachveroorzaker” zou zijn, want dat is de letterlijke betekenis van Izaäk. Maar om dit te kunnen laten gebeuren moest Abraham God aanvaarden als de In-Alles-Voorzienende, Degene Die alles zonder enige hulp van buiten zou bewerkstelligen. En dit is precies wat Paulus ons in Romeinen 4 onder de aandacht brengt wanneer hij van deze episode in Abrahams leven spreekt. Beginnend in vers 16 lezen we:

“Hierdoor is het uit geloof, opdat het overeenkomstig genade is, tot het bevestigd zijn van de belofte aan al het zaad, niet aan degenen uit de wet alleen, maar ook aan degenen uit het geloof van Abraham, die een vader is van ons allen, overeenkomstig als het geschreven staat dat ‘tot een vader van vele natiën heb ik jou geplaatst’ — met het zicht daarop gelooft hij God — Die de doden verlevendigt, en Die het niet zijnde tot bestaan roept, — die, tegen verwachting in verwachting gelooft — om tot vader van vele natiën te worden, overeenkomstig wat hem is verklaard: ‘Aldus zal uw zaad zijn.’ En niet zwak zijnde in geloof, overweegt hij zijn lichaam, reeds verdood geworden als ongeveer toebehorend aan een honderdjarige en de verdoding van de moederschoot in Sara. Echter tot de belofte van God werd er niet getwijfeld met ongelooft, maar hij werd versterkt aan het geloof, heerlijkheid aan God gevend, en volledig verzekerd wordend dat wat Hij heeft beloofd, Hij ook vermogend is te doen. Hierom ook wordt het hem tot rechtvaardigheid gerekend.” (Rom. 4:16-21)

God had tot Abram gezegd: “Ik ben God, De In-Alles-Voorzienende! Wandel voor Mijn aangezicht en word zonder gebrek.” Abram, met zijn naam nu veranderd in Abraham, geloofde en vertrouwde God impliciet en door dat te doen werd hij *de vader van allen die geloven*.

Wat een heerlijke titel is dit. De vader van allen die geloven! In een wereld volledig gevuld met afgoderij steekt Abraham daarboven uit als degene die geloofde. Maar deze titel betekent

nog meer dan dit. Abel geloofde God, Henoeh geloofde God, Noach geloofde God. Al dezen staan vóór Abraham in de lijst van geloofspersonen in Hebréeën 11. Waarom is dan niet iemand van dezen de *vader* van allen die geloven? Het antwoord komt uit het feit dat aan geen van dezen God Zich voorstelde als de In-Alles-Voorzienende God. Aan Noach, bijvoorbeeld, stelde Hij Zich niet op die manier voor. Als Hij dat gedaan had zou Hij Zelf de ark aan Noach geleverd hebben. In plaats daarvan werd Noach aangemoedigd te geloven dat hij heel wat zelf te doen had om zijn redding veilig te stellen — hij moest de ark bouwen, waar aanzienlijk veel tijd in ging zitten en wat veel werk kostte. Maar aan Abraham stelde Hij Zich voor als de God Die voorziet — de God Die bereid is alles te doen, zelfs tot en met het verlevendigen van de doden en het niet zijnde tot aanzijn te roepen; en het is omdat Abraham zulk een God geloofde dat hij “de vader van allen die geloven” is.

Met andere woorden, *er is hiermee een nieuw concept in het geloven geïntroduceerd geworden*. Het is niet langer een geval van “God helpt hen die zichzelf helpen,” maar “God helpt hen die zichzelf niet kunnen helpen.” En er is niemand die zichzelf kan helpen, want alle menselijke inspanning bij elkaar opgeteld is slechts “ijdelheid.” En zulk een geloof levert de basis om rechtvaardig te rekenen.

Maar het werd niet vanwege Abraham alleen geschreven dat het hem tot rechtvaardigheid gerekend werd, “maar ook wegens ons, aan wie het aanstaande is te worden toegerekend, aan hen die vertrouwen op Hem Die Jezus, onze Heer, vanuit doden opwekt, Die werd overgeleverd wegens onze krenkingen en werd opgewekt wegens onze rechtvaardiging. Gerechtvaardigd wordend dan, uit geloof, mogen wij vrede naar God hebben, door onze Heer, Jezus Christus” (Rom. 4:24-5:1).

Het evangelie dat God in alles voorziet werd tevoren aan Abraham gepreekt, opdat hij zou erkennen dat het uitwerken van Gods beloften alleen van Hem afhankelijk is en God onthult

Zichzelf aan ons op precies dezelfde manier door Zijn apostel Paulus. Zegt Paulus niet in 2 Corinthe 5...

“Want de liefde van Christus dringt ons, dit oordelend: dat één ten behoeve van allen stierf, dus stierven de allen. En Hij stierf ten behoeve van allen, opdat zij die leven niet meer voor zichzelf zouden leven, maar ten behoeve van Degene voor hen stervend en opgewekt wordend, zodat wij, vanaf nu, niemand kennen *ovk* naar het vlees. ...” (2 Cor. 5:14-16) — het vlees wordt aan de kant geworpen, net zoals God aan Abraham toonde in het beeld van de besnijdenis — “En indien wij Christus ook *ovk* naar het vlees gekend hebben, kennen wij Hem nu niet meer zo.” Waarom? Omdat Christus Zijn vlees heeft overgegeven op Golgotha. “Zodat: indien iemand in Christus is, die is een nieuwe schepping” (2 Cor. 5:17) — en, vragen we op dit punt: Wie is de Schepper van de nieuwe schepping? Uiteraard is God het. Hij is de Schepper van de nieuwe, net zoals Hij de Schepper van de oude was. Had de mensheid iets in de brengen in haar eigen schepping? Hebben we maar iets te zeggen over het opnieuw scheppen van ons? “Zodat: indien iemand in Christus is, die is een nieuwe schepping. Het primitieve is voorbij gegaan. Zie! Het nieuwe is gekomen! MAAR ALLES IS UIT GOD, Die ons tot Zichzelf verzoent door Christus” (2 Cor. 5:17,18).

“MAAR ALLES IS UIT GOD” zegt Paulus. “IK BEN DE GOD DIE VOORZIET,” zei God tot Abraham. Kunnen we het geestelijke feit aanvaarden dat bij onze redding en in onze levens alles uit God is, en niet proberen het volkomene van Zijn werk te bezoedelen door te proberen er iets van onze eigen inspanningen aan toe te voegen?

Augustus Toplady² vatte dit goed samen toen hij schreef:

“Not the labors of my hands,
Can fulfil the law’s demands;
Could my zeal no respite know,

²Augustus Montague Toplady (4 november 1740 – 11 augustus 1778) was een Anglicaanse geestelijke en liederen schrijver.

Could my tears forever flow,
All for sin could not atone:
Thou must save, and Thou alone.
Nothing in my hand I bring,
Simply to Thy cross I cling;
Naked, come to Thee for dress,
Helpless, look to Thee for grace.”

“Geen werken van mijn handen,
kunnen de eisen van de wet vervullen;
Zou mijn ijver geen verademing kennen,
Zouden mijn tranen voor altijd vloeien,
Dat alles zou mijn zonden niet goedmaken:
U moet redden en U alleen.
Niets in mijn handen breng ik,
Louter aan Uw kruis klem ik me;
Naakt kom ik tot U voor kleding,
Hulpeloos zie ik naar U op voor genade.”

Ook Paulus kwam tot deze kern toen hij aan de Efeziërs schreef: “Want in de genade zijn jullie geredden, door geloof — en dit niet uit jullie — het is het naderingsgeschenk van God — niet uit werken, opdat niemand zich zou beroemen. Want van Hem zijn we een prestatie, geschapen wordend in Christus Jezus tot goede werken, die God van tevoren gereed maakt, opdat wij daarin zouden wandelen.” (Efz. 2:8-10)

“Wandel voor mijn aangezicht en word zonder gebrek” zei God tot Abraham, “opdat wij heiligen en zonder gebrek voor Zijn aangezicht zouden zijn,” schreef Paulus (Efz. 1:4). Laat dit voor altijd onze houding zijn tegenover God, zodat wij Hem erkennen als Degene Die Voldoende is, alsook Degene Die Voorziet, want alles is uit Hem.

IN DEZE STUDIESERIE wordt voorgesteld dat de werkelijke reden voor de schepping van de mensheid was dat deze zou voorzien in een vorm waarin het voor onze Heer mogelijk zou worden om te komen en Zijn leven te geven voor het universum.

Dat is waarom de mens gemaakt werd in het Beeld en de gelijkenis van God — zodat Jezus kon komen in het uiterlijk van een mens en nog steeds herkend kon worden als de Zoon van God. Zowel Petrus als Nathaniël getuigden van dit feit (Matt. 16:16; Joh. 1:49). De mensheid werd geschapen om het voertuig te leveren, namelijk het vlees, waarin de dood werkzaam kon zijn. Maar waarom was dit nodig? Omdat er voorafgaande aan de schepping van de mensheid een rebellie tegen God was geweest onder Zijn hogere schepselen — Zijn oorspronkelijke schepping — de bewoners van de hemelse gewesten. Hoe weten we dit? Hoe weten we dat er een rebellie is geweest onder de hemelingen?

Omdat (1) ons in Efeze 6 wordt verteld dat onze tegenstanders niet van bloed en vlees zijn, maar dat we worstelen “met de overheden, met de autoriteiten, met de wereldmachten van deze duisternis, met de geestelijke machten van de boosaardigheid onder de hemelingen.” Omdat (2) ons in Colossenzen 1:20 wordt verteld dat het verzoeningswerk, bewerkstelligd door het bloed van Christus’ kruis, evenzeer hen in de hemelen als hen op de aarde moet omvatten. Omdat (3) er *nieuwe* hemelen alsook een *nieuwe* aarde moeten zijn, en de schepping van *nieuwe* hemelen zou onnodig zijn als de oorspronkelijke hemelen onaangetast zouden zijn gebleven. Omdat (4) ons wordt verteld dat de oorspronkelijke schepping van de hemelen en aarde werd gevolgd door een duisternis die gepaard ging met chaos en leegstand (Gen. 1:2), en dit gebeurde voordat de mens ten tonele verscheen. Omdat (5) ons wordt verteld dat het Lammetje geslacht werd vóór

de nederwerping van de wereld (*kosmos*), en dit was eveneens vóór de mens werd geschapen. Daarom was het geslachte Lammetje een factor in Gods opzet voordat de mensheid verscheen. En de mensheid was, in feite, het middel dat geschapen werd waarmee het figuurlijke Lammetje geslacht kon worden.

Maar het werd al snel duidelijk dat de mensheid op eigen kracht niets kon bereiken, De eerste generatie vanaf Adam leverde hier een duidelijk bewijs van — Eva's eerstgeborene bleek een moordenaar te zijn en typeerde daarmee heel de mensheid, die de Redder liever zou doden dan Hem zou toejuichen. We hebben het falen van de mensheid al tot aan de zondvloed getraceerd toen deze vrijwel geheel vernietigd werd — zo volledig was Gods oordeel ertegen — en vervolgens tot aan de tijd van Abram, toen ze opnieuw tot een afgodische staat was vervallen. Maar we hebben ook gezien hoe met *Abram*, een vertegenwoordiger van een afgodische mensheid, God Zijn positie tegenover de mensheid innam, en trouwens ook tegenover heel de schepping, en daarbij verklaarde: “Ik ben God, de In-Alles-Voorzienende.” En *Abraham* geloofde God en werd tot vader van allen die geloven — de eerste in een volkomen nieuw concept van geloven. De eerste die geloofde dat ALLES UIT GOD is.

De les die de mensheid ons leert is dat de mensheid totaal niet in staat is zichzelf te redden, laat staan om de Redder van het universum te leveren, wat het doel was waarvoor ze geschapen is geworden. Dit is vanwege de aard eigen aan het vlees, dat een scheppingsvorm is die bijzonder aangepast is om de dood te ondergaan. Echter, juist dit kenmerk, dat belet om in eigen kracht een bruikbare dienst voor God te uit te voeren, is juist hetgeen dat God gebruikt om Zijn doel te vervullen. Want God kan niet gedwarsboomd worden; van Hem kan niets vrijdeld worden. Hij doet niets tevergeefs. Hij schiep de mensheid als instrument tot gebruik door Hem en er zal van dat instrument ten volle gebruik gemaakt worden. Hoewel er duizenden jaren voorbij kunnen gaan, tijden waarin mensen tevergeefs een Redder vanuit

henzelf zoeken, God zal uiteindelijk in Degene voorzien Die als het zaad van de vrouw de kop van de slang zal vermorzelen. De God Die in-alles-voorziet zal in de mensheid Degene voortbrengen Die door Izaäk werd voorafgeschaduwd, daarmee het verdriet van het universum tot lachen makend. De mensheid stelde, in de persoon van de maagd Maria, slechts de vorm vast waarin die Redder zou komen.

Er zijn veel oprechte mensen die er aanspraak op maken gelovig te zijn, maar toch hulde brengen aan de maagd Maria. Dit kan niet anders dan misplaatste aanbidding zijn. Maria verklaarde zelf dat ze gezegend was louter omdat ze het voorrecht had gekregen om de moeder te zijn van de beloofde Messias. Zij was degene die door God was verkozen om Hem in de wereld te brengen en Hem te voorzien van Zijn lichaam van vlees, maar Zijn Vader was God. Hij werd verwekt door heilige Geest, niet door een man. De wijdverspreide verering van een vrouw benadrukt des te meer het feit van de menselijke onbekwaamheid. Maria was gezegend (blij) in de rol waarop bij haar een beroep was gedaan om die te spelen; maar om haar nu te verheffen tot een positie van verering betekent dat we het in-alles-voorzienende van God ontkennen en Hij alleen kon voorzien in het Lam dat de zonde weg zou nemen.

Ja, het was God, Die “Zijn Zoon in de gelijkenis van zondes vlees” zond (Rom. 8:3). Het is God Die (om de Griekse tijdsvorm van de aorist te gebruiken die met de tijd geen rekening houdt) “de wereld aldus liefheeft, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon geeft” (Joh. 3:16). Het is God Die “Zijn liefde tot ons aanbeveelt, omdat, terwijl wij nog zondaars zijn, Christus ten behoeve van ons stierf” (Rom. 5:8). Maar Christus Zelf was volledig gehoorzaam aan de wil van God. Hij nam de vorm van een slaaf aan en kwam “in de gelijkenis van de mensheid” en werd qua “vertoning gevonden als een mens” (Fil. 2:7).

Jezus noemde Zichzelf vaak “de Zoon van de mensheid.” Hij was een mens in de volste zin van het woord (1 Cor. 15:47; 1

Tim. 2:5). Hij had al de gevoelens van de mensheid en kon meevoelen met de zwakheden ervan (Hebr. 4:15). Hij kon honger hebben (Matt. 4:2), vermoeid zijn (Joh. 4:6), lijden ervaren (Matt. 16:21) en huilen door het medeleven met het lijden van anderen (Joh. 11:35). Hij had onderwijs nodig, want in feite leerde Hij gehoorzaamheid door dat wat Hij leed (Hebr. 5:8). Net als Adam kon Hij beproefd worden door de Tegenstander en wanneer Hij zonder zonde door de beproeving kwam was dit niet vanwege een superioriteit van Zijn vlees, maar eenvoudig omdat Zijn vlees volkomen overheerst werd door Zijn Geest, die Hij van God had ontvangen.

En toch, hoewel Jezus een leven in het vlees leefde dat volkomen zonder zonde was, verheerlijkt dit niet het vlees maar verheerlijkt het veeleer God Die in Hem werkzaam was. Jezus zei vaak dat Hij niets vanuit Zichzelf kon doen, maar alleen de werken van Zijn Vader deed. Zelfs in het uur van Zijn grootste beproeving verheerlijkte Hij God door de aard van de dood die Hij zou sterven (Joh. 12:27-33).

Met de kruisiging van Christus vervulde het vlees de hoofdtak waarvoor het geschapen was. Het is het lot van het vlees om gekruisigd te worden, gedood, afgedankt. “Die nu van Christus Jezus zijn kruisigen het vlees tezamen met de passies en de begeerten” (Gal. 5:24). Het ritueel van de besnijdenis betekent de verwerping van het vlees als zijnde onmachtig; de Joden lazen, met de verdorvenheid van de mensheid in zich, het teken verkeerd en beschouwden het als een symbool van fysieke superioriteit. Hoe kan een verminking ooit een verbetering zijn? Zij die het vlees verheerlijken zijn vijanden van het kruis van Christus. Paulus had geen fiducia in het vlees, maar veeleer beschouwde hij dit alsook haar schijnbare verworvenheden en voordelen als iets dat afgedankt moet worden en behandeld als vuilnis, opdat hij Christus zou winnen en in Hem gevonden worden (zie Fil. 3:1-16).

Wat dan zou onze houding ten opzichte van het vlees moeten

zijn? We zouden het moeten beschouwen als niets dan een tijdelijk aardse vat, dat afgedankt zal worden op de dag wanneer Christus ons tot Zichzelf zal roepen en ons gelijk aan Hemzelf zal maken, opdat wij aan allen in de hemelse gewesten zullen tonen wat ons zo heeft gemaakt — de allesoverstijgende rijkdom van de genade van een God Die in-alles-voorzienend is. Alleen wanneer we in zulk een God geloven is het dat we groeien tot een dieper besef van Hemzelf, wat iets is waar Paulus' brieven voortdurend op aandringen. Wanneer we aanvaarden dat ALLES UIT GOD IS en weigeren Zijn macht tot redding te verontreinigen door die met menselijke inspanningen te vermengen, dan kunnen we waarlijk net als Job zeggen: “Slechts van horen zeggen had ik van U vernomen, maar *nu* heeft mijn oog U aanschouwd.” (Job 42:5). Het evangelie is *Gods* kracht tot redding, gebaseerd op de verkondiging van het kruis van Christus, en produceert, wanneer echt gewaardeerd, lachen en vreugde in onze harten, want niets kan dat tot verdriet maken.

Keren we voor een ogenblik terug naar Abrahams omstandigheden, is het van belang dat God Ishmaëls naam koos, net als die van Izaäk. Ishmaël betekent “God luistert;” Izaäk betekent “lachen teweegbrengen.” God gaf aan dat Hij het kreunen van Hagar had gehoord door het door haar verwachtte kind Ishmaël te noemen; maar Zijn echte antwoord op haar kreunen lag in de lachen-teweegbrengende Izaäk. Daarom is het dat Hij haar terugstuurde naar haar meesteres (Gen. 16). Later zou Hij het kreunen aanhoren van een zwaar gekweld Israël en voorzag in een antwoord met een verlossende Mozes, zodat zij allen samen zouden zingen: “JAH is mijn kracht en lied, en Hij wordt mij tot redding” (Ex. 15:2). En vergis u niet, God heeft ook het kreunen gehoord van een onder smart gebukt universum — een universum dat van Hem vervreemd is, een hele schepping die tot op heden samen kreunt en in barensnood is — en als Zijn antwoord heeft Hij voorzien in Degene Die zowel Izaäk als Mozes typeerden, een lach teweegbrengende en verlossende Christus.

God heeft de bedoeling dat al Zijn schepselen zich zouden verheugen. Hij wil dat ze lachen en zingen. Hij heeft geen genoeg in kreunen en tranen. Ja, Hij heeft beloofd alle tranen af te wissen en dat wat ellende brengt volkomen af te schaffen (Openb. 21:4). Maar eerst hoort Hij het kreunen aan en gaat vervolgens verder om de oorzaak van het kreunen weg te nemen. Hij staat de beproeving toe en voorziet dan in het vervolg (1 Cor. 10:13). Maar op een bepaalde manier levert hij eerst het vervolg, want alles werd van begin af aan zo opgezet. Hoewel het waar is dat het Lammetje geslacht was *vanaf* de nederwerping van de wereld (Openb. 13:8), is het net zo waar dat het bloed van Christus *tevorens* gekend was als van een onbevlekt Lam zonder gebrek, ja, van *voor* de nederwerping van de wereld (1 Petr. 1:20). Gods opzet was in ieder facet en detail vanaf het prille begin gepland, en in geen enkele zin dan ook is iets ervan een improvisatie om aan een noodgeval het hoofd te bieden. Hij is Degene Die “wat hierna komt vanaf het begin vertelt, en van tevoren zegt wat nog niet gedaan is, zeggend: Mijn raad zal bevestigd worden en al Mijn verlangen zal Ik doen” (*vergl.* Jes. 46:10). Hij is het “Die op het al inwerkt overeenkomstig de raad van Zijn wil” (Efz. 1:11) en Die de opzet heeft om onder Hem als Hoofd “het al in de Christus samen te vatten, zowel degenen in de hemelen als degenen op de aarde” (Efz. 1:10) en “door Hem het al te verzoenen, in Hem vrede makend door het bloed van Zijn kruis, door Hem, hetzij de degenen op de aarde, hetzij degenen in de hemelen” (Col. 1:20).

Wanneer de verzoening van allen volledig zal zijn, zal de blijdschap van het universum volmaakt worden. Wanneer de opzet van de In-Alles-Voorzienende God zijn voltooiing zal hebben bereikt, en Hij Alles in allen is, zal elk hart gevuld zijn met de ware lach die vergezeld is van de lofprijzing en aanbidding van Hem Die de Allerhoogste is en Wiens naam Liefde is.

. . . .

Wij hebben deze huidige studie de titel “Van Abram tot Abraham” gegeven, omdat we het belang van deze naamsverandering willen benadrukken. Het staat voor een keerpunt in Gods relaties met de mensheid, en trouwens ook met de schepping als geheel; het geeft het moment aan waarop God heeft beslist om een nieuwe en allerbelangrijkste onthulling van Zichzelf te maken. Het markeert het punt waarop Hij aan geloven een toegevoegde waarde introduceert.

We mogen daarom terecht onszelf een belangrijke vraag stellen. Delen wij ons, als gelovigen, in bij *Abram* of bij *Abraham*? *Abram* betekent “verhoogde vader,” en op het eerste gezicht mag dat een naam schijnen die groot respect waardig is, maar het was de door mensen gegeven naam die hij in afgoderij droeg en die hij had tot aan het moment waarop God aan hem verscheen als de In-Alles-Voorzienende. Op dat moment werd zijn naam veranderd in *Abraham*, wat “verhoogde vader van een menigte” betekent, en werd hij de vader van allen die geloven. Met welke naam verbinden wij onszelf? Want naar de mate waarin we eigen heerlijkheid, de eigen rechtvaardigheid of eigen inspanningen introduceren in onze relatie met God, in die mate worden we afgodendienaren, want in die mate geven we eer aan het vlees. Dit was wat Abram deed. Paulus zegt: “Weet dus dat zij die uit geloof zijn, dezen zonen van Abraham zijn” (Gal. 3:7).

Laat ons niet terugvallen in de eerste categorie, maar laten we veeleer al de heerlijkheid aan God geven, ondertussen het “zelf” volkomen verafschuwend, en het vlees als dood en dientengevolge als waardeloos beschouwend; dan, God vertrouwend als de In-Alles-Voorzienende, zullen we, als gelovenden, samen met de gelovende Abraham gezegend worden. We zullen gezegend worden zoals Abraham dat werd met de rechtvaardigheid van God, want dit wordt ons alleen toegerekend wanneer we geloven. En “Gerechvaardigd wordend dan, uit geloof, mogen wij

vrede hebben naar God, door onze Heer, Jezus Christus, door Wie wij ook toegang hebben verkregen met het geloof tot deze genade, waarin wij staan en wij roemen op een verwachting van de heerlijkheid van God” (Rom. 5:1,2).

Wij waren zondaars en net als de rest van de mensheid hadden we gebrek aan de heerlijkheid van God. Hij, de In-Alles-Voorzienende, redt ons van deze positie door Zijn eigen Zoon op te geven, en wanneer wij vertrouwen op Hem Die onze Heer Jezus opwekte uit de doden, dan worden wij gerechtvaardigd. Niet langer wandelen we dan naar het vlees, maar naar de geest, en Gods Geest maakt dan woning in ons.

Laat ons dan, net als Abraham, onze vader in het geloof, voor God wandelen, Hem in alle dingen erkennend als de In-Alles-Voorzienende, en de werken van het vlees aan de kant werpen als zijnde waardeloos en afval; zo zullen we heilig en zonder gebrek zijn in Zijn ogen en zo zullen we in onze levens, zelfs al zijn we nog steeds in het vlees, de blijdschap en vrede vinden die met dit geloof meekomt. Want niet langer iets aan het vlees verschuldigd zijnde, maar levend in overeenstemming met de geest, zullen we inderdaad weten dat we zonen van God zijn.

Moge God ons hiertoe zegenen en, bovenop de blijdschap en vrede, ons al het lachen en de vreugde geven in de wetenschap dat Hij in ons werkzaam is om te willen en te werken ten behoeve van Zijn welbehagen.

J.H.Essex

BENT U OOIT in het bezit geweest van een schatkist? Een èchte schatkist? Een kist met een geweldige weelde er in?

Wij hebben zo'n kist in gedachten en het is een zeer opmerkelijke. Hij bestaat uit twee vrijwel gelijke delen, met een tussenwand in het midden. Van buiten gezien lijkt er niets bijzonders aan, maar wanneer hij geopend wordt blijkt de inhoud van onschatbare waarde te zijn. Elk deel heeft een ingebouwde sleutel — een soort van combinatieslot — en als je het sleutelwoord kent kun je het openen. Het eerste deel is vol van oogverblindende schilderijen in gouden lijsten. Geen menselijk wezen heeft ooit ergens zoiets gezien. Het tweede deel mag dan, zo lijkt het, in vergelijking daarmee behoorlijk saai zijn, het blijkt perkamenten te bevatten en geen schilderijen. Maar wanneer er nauwkeuriger wordt gekeken blijken deze net zo kostbaar te zijn, want zij vertellen ons hoe we ons zouden gedragen wanneer de schilderijen in ons bezit zijn gekomen.

Nu zal u zich ondertussen misschien wel gerealiseerd hebben dat de kist waarover we praten de brief aan de Efeziërs is, die is onderverdeeld in twee vrijwel gelijke delen van drie hoofdstukken elk. Hoewel de verdeling in hoofdstukken door mensen is gemaakt, worden de twee delen van de brief duidelijk gemarkeerd, aangezien elk deel met het woord "Amen" eindigt. Dit duidt aan dat de inhoud van elk deel van de brief echt is — er zitten geen vervalsingen in deze kist. Het woord "Amen" komt uit het Hebreeuws; het betekent "betrouwbaar" of "geloofwaardig" en aan het begin van een zin wordt het vertaald met "Waarlijk." Wanneer het aan het einde voorkomt wordt het in z'n Hebreeuwse vorm gelaten, "Amen." Waarlijk, het geheel van de inhoud van deze brief is een betrouwbare verklaring van een geloofwaardig God.

Het eerste deel van de brief behandelt het onderwijs aan ons, het tweede deel behandelt onze wandel. De eerste drie hoofdstukken beschrijven onze weelde of rijkdom in Christus; de tweede drie onze *wandel* in de Heer. Hoe zit het dan met de sleutels die elk deel openen? Wel, de sleutels zijn ingebouwd in het begin van elk deel. De sleutel van het deel dat onze *weelde* in Christus beschrijft is de passage in het eerste hoofdstuk die begint met: “Gezegend is de God en Vader van onze Heer, Jezus Christus, Die ons zegent met alle geestelijke zegen te midden van de hemelingen, in Christus, overeenkomstig als Hij ons in Hem kiest vóór de nederwerping van de wereld — ons om heiligen en zonder gebreken in Zijn ogen te zijn — ...” (1:2,3). De sleutel voor het deel dat onze wandel in de Heer uiteenzet is de passage bij het begin van het vierde hoofdstuk: “Zo moedig ik jullie dan aan, ik, de gevangene in de Heer, op waardige wijze te wandelen van de roeping waarmee jullie werden geroepen” (4:1).

Als we de betekenis van deze twee sleutels kunnen waarderen en ze op juiste wijze gebruiken, dan zullen we een heel stuk op weg zijn naar een helder begrip van deze brief en trouwens ook van Gods opzet van de eonen. Want daar, diep begraven in de binnenste krochten van de kist, bevindt zich een zinsnede die slechts één maal voorkomt in heel Gods Woord, *de opzet van de eonen*. Het is een zinsnede van onschatbare waarde, want ze werpt meer licht op het thema van onze studies, de plaats van de mensheid in Gods opzet. Laten we de passage lezen waar het voorkomt, hoofdstuk 3, vanaf vers 9.

“en allen te verlichten wat de huishouding van het geheim is — van hetgeen verborgen geworden zijnde voor de eonen in God — Degene het al scheppend — opdat nu bekend gemaakt moge worden aan de soevereiniteiten en de autoriteiten te midden van de hemelingen — door de ecclesia — de rijk-geschakeerde wijsheid van God; overeenkomstig de opzet van de eonen welke Hij maakt in Christus Jezus, onze Heer.”
(Efz. 3:9-11)

De opzet van de eonen

Alleen in deze brief komt dit juweel van een zinsnede voor. In de brief aan de Romeinen vinden we verwijzingen naar de opzet van God, maar hier in Efeziërs wordt dat uitgebreid om al de eonen te omvatten. Zich uitstrekkend van het begin tot aan de voltooiing, omvat het alles dat eindig is. En laten we er op letten dat deze unieke zinsnede van de Schrift voorkomt in een hemelse context. Het is te midden van de hemelingen dat de wijsheid van God bekend gemaakt moet worden en dan niet alleen aan de lagere klassen in de hemelse gewesten, maar juist aan de hoogsten van Gods schepselen, de soevereiniteiten en de autoriteiten — zij die op dit moment de macht en regering uitoefenen. Met uitzondering van de Heer Zelf zijn er geen die meer verheven zijn dan dezen. En het is door de ecclesia, waarvan eerder bepaald is dat het het lichaam van Christus is, dat deze onthulling van de rijk geschakeerde wijsheid van God gedaan zal worden. Dit is het wonder ervan, dat door middel van zodanigen als ons de groten in Gods universum de lessen geleerd zullen worden die Hij hen te onderwijzen heeft. De waardering van deze grote waarheid voegt nieuwe luister toe aan de schatten in onze kist.

Laten we dan nu eens zien of we de twee sleutels kunnen gebruiken; die welke aan het begin van het eerste hoofdstuk staat, en ons de deur opent naar het begrijpen van de enormiteit van de rijkdom die de onze is in Christus, alsook de andere aan het begin van het vierde hoofdstuk, welke de deur opent naar een juiste waardering van onze wandel in de Heer. Maar laat ons eerst eens zien hoe de kist zelf in ons bezit is gekomen.

De gevangene van Christus Jezus

Vele jaren geleden bewoonde een reiziger, vermoeid en voortijdig verouderd door een hard en gekweld leven, een kamer in Rome met een soldaat als bewaker aan zijn zijde. Ondanks dat hij niets verkeerd had gedaan, stond hij toch onder voortdurende

bewaking. Zijn hachelijk leven was er een geweest vol van gevaar en van immense activiteit. In Asia en Europa had hij, als een apostel van Christus, zijn boodschap van stad tot stad uitgedragen en die met vuur verkondigend, overal waar hij ging. Zijn ontberingen en lijden waren meer dan genoeg geweest om de geest van een gewoon mens te breken. De hardvochtige tekenen van drie maal door de Romeinen met stokken geslagen te zijn zouden zijn rug nooit verlaten; vijf maal was hij onterecht en wreed geseseld geworden door zijn eigen landgenoten; één maal was hij zelfs gestenigd geworden en had hij het wonderwel overleefd. Uitputting, gevangenissen, geslagen, de dood nabij — dat waren zijn ervaringen geweest in een leven dat meer dan normaal gedreven was geweest. En nu was hij in zijn bewegingen belemmerd en was zijn bediening kennelijk tot vier muren beperkt. Voor zulk een rusteloze ziel zou zulk een restrictie normalerwijze dubbel ergerlijk zijn. Maar uit die plek van beperking, en dat met littekens getekende lichaam, geslagen en gebutst en al de kenmerken van ongeëvenaarde verdrukkingen dragend, brak er plotseling met verbazingwekkende verrassing, als de uitbarsting van een slapende vulkaan, een boodschap naar buiten — een boodschap die zowel de aarde als de hemel tevoren nog nooit hadden gehoord. Met een belang dat zowel de aarde als de hemel, als ze het maar wisten, zonder meer zou aangaan.

De eerste sleutel

“Gezegend is de God en Vader van onze Heer, Jezus Christus, Die ons zegent met elke geestelijke zegen te midden van de hemelingen, in Christus, overeenkomstig als Hij ons in Hem kiest vóór de nederwerping van de wereld — ons, om heiligen en zonder gebreken in Zijn ogen te zijn — in liefde ons voorbestemmend tot de zoonstand door Christus Jezus, in Hem, overeenkomstig het welbehagen van Zijn wil, tot hulde van de heerlijkheid van Zijn genade, welke ons begenadigt in de Geliefde ...” (Efz. 1:3-6).

Wat een boodschap, en dat vanuit een gevangenis en dan van iemand die voortdurend zo vreselijk en slecht behandeld werd! En wat een prachtige vergezichten stellen de eerste van deze schatten uit de kist ons voor!

Naar mate we verder lezen in het eerste hoofdstuk van deze heerlijke brief, zien we steeds meer van de wonderschone geestelijke eonische rijkdommen die, door genade, de onze zijn in Gods Zoon. Wij hebben “de verlossing door Zijn bloed, de vergeving van de krenkingen, overeenkomstig de rijkdom van Zijn genade, die hij over ons verkwest ...” (Efz. 1:7); wij worden bewust gemaakt van “het geheim van Zijn wil ... tot een huishouding van de vervulling van de seizoenen, om het al in de Christus onder één Hoofd te brengen” (Efz. 1:9,10). En we zien dat wij hierin een bijzondere plaats innemen, want ons wordt verteld dat ons lot in Hem geworpen is, “opdat wij zouden zijn tot hulde van Zijn Gods heerlijkheid, wij die voorverwachtend zijn in de Christus,” (Efz. 1:12). Dat wil zeggen, wij zullen onze verwachting binnengaan voordat anderen de hunne kunnen verwachten binnen te gaan.

Het valt ons op dat terwijl de apostel deze grootse waarheden aan ons presenteert, zijn eerste gedachte er één is van lofbetuiging aan de God en Vader van onze Heer, Jezus Christus. In feite kan het waarlijk worden gezegd dat heel de passage van vers 3 tot en met vers 14 van het eerste hoofdstuk, één lange gepassioneerde stortvloed van lof is — de langst volgehouden uiting van lof in heel Paulus’ geschriften, zoals J. Sidlow Baxter in zijn werk “Explore the Book” (vol. 6, p.165) aangeeft. Bovenal strekken de schatten in onze kist tot heerlijkheid van God, en God zou daarom geprezen moeten worden. In eerste instantie is het, in vers 6, een lofuiting voor de heerlijkheid van Zijn genade, maar later, in de verzen 12 en 14, ontwikkelt dit zich tot een lofuiting voor de heerlijkheid van God Zelf.

Een gebed om waar te kunnen nemen

Met zoveel aan rijkdom in ons bezit, hebben we dan nog iets anders nodig? Ja, wel degelijk. Rijkdommen zijn waardeloos tenzij men hun waarde *kent*. Naast het bezit moet er een waarne- ming aan verbonden zijn; en dus, terwijl het eerste deel van dit openingshoofdstuk een lofbetuiging is aan God wegens geestelijke bezittingen — we zijn, door Gods genade, in het bezit van alle geestelijke zegen — is het gebed er voor de geestelijke waarne- ming — “tot het *waar te nemen* door jullie wat de verwachting is van Zijn roeping en wat de rijkdom van de heerlijkheid van Zijn lotdeelregeling te midden van de heiligen is, en wat de over- stijgende grootte van Zijn vermogen is tot ons die geloven ...” (Efz. 1:18,19) enzovoort, tot aan het einde van het hoofdstuk; het is een wonderbaarlijke uiting in een gebed dat volgt op de eerdere uiting van lof. LOFPRIJZING en GEBED; deze twee gaan altijd samen. Waarlijk kunnen we onze hemelse Vader loven voor al de enorme rijkdom waarmee Hij ons heeft gezegend, maar er zou daarbij nooit een smeekbede om een geest van wijsheid en onthulling in het besef van Hem ontbreken — om een geest die ons in staat zal stellen, tenminste in zekere mate, de immense waarde van de schatten, die de onze zijn, te doen begrijpen.

Dit heerlijke eerste hoofdstuk van Efeziërs opent nu met twee bijzondere zinsneden. We zeggen bijzonder vanwege de manier waarop ze worden gebruikt. De eerste is de uitdrukking “te midden van de hemelingen” (*en tois epouraniois*). Dit komt vijf maal voor in het boek Efeziërs, maar nergens anders in de Schrift. In contrast hiermee staat er een tweede uitdrukking: “nederwerping van de wereld” (*katabolê kosmou*), wat in totaal tien maal in de Griekse Schrift voorkomt, maar alleen deze ene keer binnen al de geschriften van Paulus. Aldus hebben we hier dan een eigenaardige situatie — het gebruik van twee uitdrukkingen, waarvan er één in het bijzonder eigen is aan de Efezebrief, een schat die niet buiten onze schatkist gevonden

wordt, terwijl de andere, in het algemeen, toebehoort aan de Schrift *buiten* de Paulinische brieven, maar alleen deze ene keer met een uitzonderlijke reden door Paulus wordt gebruikt. Wat er ook met de nederwerping van de wereld kan worden bedoeld (en we zullen daar zo meteen op terugkomen), de enige reden waarom Paulus dat zijn Efezebrief binnenbrengt is om de oorsprong van de ecclesia ervoor te plaatsen. Wij zijn gekozen in Christus “voor de nederwerping van de wereld,” en de geestelijke zegeningen die we ontvangen komen met dit feit overeen.

Te midden van de hemelingen

De eerste van onze twee uitdrukkingen bepaalt de context voor alles wat volgt. We zouden de hemelen niet langer beschouwen als iets dat ver weg en onbereikbaar is, maar wij worden door de Efezebrief nu juist in het centrum van de hemelen geplaatst. De concordante weergave “te midden van de hemelingen” geeft deze uitdrukking een apart karakter, dat past bij het gebruik in deze brief. We zouden onszelf zien als zijnde in de hemelen, omringd door hemelse heerscharen, net zoals de aarde zelf zich in een sfeer bevindt van een universum van hemellichamen. Of zoals Paulus het stelt in Filippenzen 3:20 “Ons rijk is inherent aan de hemelen” — dat wil zeggen: het *behoort daar*. Kefas was *inherent* een Jood — hij was nooit iets anders geweest en kon ook niets anders zijn (Gal. 2:14). De man bij de poort van de tempel was *inherent* lam sinds zijn geboorte — hij had nooit een andere toestand gekend (Hand. 3:2). Ons rijk is *inherent* in de hemelen — het is nooit ergens anders geweest; in de ogen van God heeft de ecclesia, die het lichaam van Christus is, altijd een hemelse status genoten; zelfs terwijl haar leden onderweg zijn in tijdelijke tabernakels van vlees, kan haar hemelse burgerschap niet worden betwijfeld. Daarom is er niets ongepast aan om ons “met elke geestelijke zegen temidden van de hemelingen” gezegend te laten zijn (Efz. 1:3). Deze zegeningen zijn passend

voor onze conditie en onze status.

Deze studie werd in Engeland neergepend. Indien ons in Engeland iets wordt aangeboden dat in Australië is, kan het zijn dat we het misschien niet zouden waarderen, en de gever nogal wantrouwend zouden bekijken. Welk nut heeft het voor ons hier? Of breder gezien, als wij, als louter burgers van deze aarde, geestelijke zegeningen te midden van de hemelingen aangeboden zouden krijgen, dan zouden deze zelfs nog nuttelozer zijn, want we zouden geen middelen hebben om daar te komen. Ze zouden buiten ons bereik vallen. Maar als burgers van de hemelen — en dat zijn we al sinds de tijd dat wij in Christus gekozen werden vóór de nederwerping van de wereld — zijn ze volkomen passend, want ze kunnen gewaardeerd en genoten worden. Onze schatten zijn het bezit zeker waard!

Vóór de nederwerping van de wereld

Het is in overeenstemming met het feit dat wij, de ecclesia, in Christus gekozen zijn vóór de nederwerping van de wereld, dat wij deze hemelse status en deze hemelse zegeningen hebben, omdat er vóór de nederwerping van de wereld nog geen mensen bestonden. Adam werd pas geschapen ná de nederwerping.

Wat, dan, was die nederwerping? Laten we ons herinneren dat de nederwerping van de wereld die gebeurtenis is die plaats vond aan het einde van de eerste eon, toen de aarde woest en ledig werd en duisternis de oppervlakte van de diepte bedekte. In de Authorized Version (King James Vertaling) is het woord in Efeze 1:4 “foundation” (grondlegging), maar deze vertaling is foutief. Het Griekse woord is *katabolê*. *Kata* betekent “naar beneden.” Het komt het Engels binnen in woorden als “cataclysm” en “catastrophe.” *Bolê* betekent “werpen” of “gooien.” Samengenomen betekent het “neder-werping;” in feite wordt dit in zijn geheel het Engels binnengebracht met het woord “cata-bolism,” wat door het woordenboek wordt gedefinieerd als “het

afbreken van complexe lichamen.” Dit valt niet te vertalen met “foundation (Ned. grondlegging),” toch is dit wat de vertalers (ook in het Nederlands) spijtig genoeg hebben gedaan.

Hier, in Efeziërs, is het de *nederwerping* van de wereld waarvan wordt gesproken; en laat opgemerkt worden dat het de nederwerping van de *wereld* is, en niet van de aarde. De wereld is de *kosmos* of orde van zaken — het systeem van de samenleving dat zowel de hemelen als de aarde omvat. Ja, er was ook een nederwerping van de hemelen. Hoe weten we dit? Wel, indien er geen nederwerping van de hemelen zou zijn geweest — indien zij nog steeds in hun oorspronkelijk pure staat zouden zijn — dan zou er geen noodzaak zijn geweest voor nieuwe hemelen naast ook een nieuwe aarde. Toch is de profetie op dit punt bijzonder helder (Jes. 65:17; Openb. 21:1).

In eerdere studies van deze serie hebben we het punt benadrukt dat de eerste rebellie tegen God onder Zijn oorspronkelijke schepselen was — zij die in de hemelse gewesten waren voordat de mensheid geschapen werd. Deze rebellie kan alleen geweest zijn tegen het hoofdschap en de autoriteit van Degene Die God had opgesteld en bedoeld om de Eerste te zijn — de Zoon van Zijn Liefde. Deze rebellie bracht een ontregeling tot stand van de hemelse gemeenschap in die tijd, met de bijbehorende vestiging van soevereiniteiten en machten en heerschappijen. Hoewel deze oorspronkelijk door God aangesteld zijn geweest, moeten zij, vanwege hun aard, en net als hun latere aardse tegenhangers, zich naar een staat van tegenstand tegen God bewegen, Die alle soevereiniteit wil vestigen in Zijn eigen Zoon. Vandaar dat er de noodzaak is voor de toekomstige huishouding van het complement van de seizoenen om de stand van zaken te herstellen door allen onder één hoofd te brengen in de Christus. Maar om dit te kunnen laten gebeuren moet Christus Zelf eerst verhoogd worden tot een positie die hoog boven alle anderen is, en dit is precies wat er gebeurt.

Hoofd over allen

Christus had Zichzelf ontledigd van al Zijn eerdere heerlijkheid om zo af te kunnen dalen naar de diepten van het kruis; nu, zoals we kunnen lezen in vers 21 van Efeziërs 1, is Hij opgewekt vanuit de doden door de macht van Gods kracht en is Hij gezeten aan Gods rechterhand boven “alle soevereiniteit en autoriteit en mogendheid en heerschappij en elke naam die genoemd wordt, niet alleen in deze eon, maar ook in de aanstaande” (Efz. 1:21). En nu vinden we een andere heerlijke schat in onze kist, namelijk dat het is als “Hoofd over allen” (Efz. 1:22) dat God Hem geeft “aan de ecclesia, die Zijn lichaam is, het complement van Degene het alles in allen volmakend” (Efz. 1:22,23).

Ja, inderdaad, Christus is al bevestigd als “Hoofd over allen” en in alle drie gevangenisbrieven wordt dit duidelijk gesteld. Filippenzen bevestigt Efeziërs slechts wanneer er wordt gezegd: “waarvoor God Hem uitermate verhoogt en aan Hem de naam boven alle naam begenadigt, opdat in de naam van Jezus elke knie zou buigen, van hemelingen en van aardsen en van onderaardsen, en elke tong zou toejuichen dat Jezus Christus Heer is, tot heerlijkheid van God, de Vader” (Fil. 2:9-11). Colossenzen voegt er een bevestiging aan toe wanneer er, in relatie tot al de machten in de hemel en op aarde, zichtbaar of onzichtbaar, wordt gesteld dat zij allen “door Hem en tot Hem geschapen zijn, en Hij is vóór allen en allen hebben hun samenhang in Hem; en Hij is het Hoofd van het lichaam, de ecclesia, Die de Soevereine is, Eerstgeborene uit de doden, opdat Hij onder allen de eerste moge worden” (Col. 1:16-19).

Christus en Zijn ecclesia

Maar als Christus nu verhoogd is, dan moet daaruit volgen dat de ecclesia, die Zijn lichaam is, deelt in Zijn verhoging, want ons lot is geworpen in Hem (Efz. 1:11). Colossenzen stelt het iets anders: “het leven van jullie is samen met Christus

verborgen geworden in God” (Col. 3:3). En dan voegt Paulus toe: “Wanneer dan ooit Christus, ons leven, openbaar gemaakt moge worden, dan zullen ook jullie, samen met Hem, openbaar gemaakt worden, in heerlijkheid” (Col. 3:4). Is het niet heerlijk? Christus kan niet verschijnen, kan niet gemanifesteerd worden, tenzij en totdat de ecclesia bij Hem is om samen met Hem in heerlijkheid gemanifesteerd te worden. Dat is waarom de hele schepping tot op heden zich kreunend samentrekt en in barensnood is (Rom. 8:22). Ze wacht op de manifestatie van de zonen van God. De ecclesia en Christus kunnen niet zonder elkaar functioneren; zij moeten samen verschijnen en samen gezien worden en samen functioneren. Dat is waarom we altijd “samen met de Heer” zullen zijn. En dat is waarom, in het tweede hoofdstuk van Efeziërs, de ecclesia afgebeeld wordt als samen gezeten zijnde: “te midden van de hemelingen in Christus Jezus, opdat Hij, in de toekomstige eonen, de overtreffende rijkdom van Zijn genade zou aantonen, in Zijn vriendelijkheid over ons in Christus Jezus” (Efz. 2:6,7). Nog een andere schat in onze schatkist!

De ecclesia is het complement van Christus, net zoals de vrouw het complement van de man is. Er is hier een analogie. Toen er in een complement voor de mens (Adam) voorzien zou worden, kon die niet gevonden worden onder al de schepselen van het dierenrijk die voor hem langs paradeerden (zie Gen. 2:18-20). Nee, het complement moet van binnenuit komen. Tot aan de tijd dat een diepe slaap over Adam kwam, was zijn complement latent in hemzelf aanwezig geweest, maar bij het ontwaken uit zijn slaap en het zien van de vrouw, was Adam zich onmiddellijk bewust van wat had plaatsgevonden, want hij zei: “Deze is ditmaal been van mijn gebeente en vlees van mijn vlees. Deze zal manninne genoemd worden, omdat zij uit de man werd genomen” (Gen. 2:23).

De Schrift gaat dan in Genesis verder met het geven van de definitie van het huwelijk, en dit wordt door Paulus in Efeze

5:31 aangehaald ter illustratie van de relatie tussen Christus en Zijn ecclesia. Laten we wel duidelijk zijn dat de ecclesia *niet* de bruid van Christus is, want Adam had nooit een bruid. Een bruid wordt altijd van buiten gezocht; Adam ontving zijn vrouw van binnenuit — ze was zijn eigen vlees. Op gelijke wijze zoekt Christus Zijn ecclesia, die Zijn lichaam is, niet buiten Hem, want de Schrift maakt in Efeze 1:4 duidelijk dat ze in Hem was gekozen vóór de nederwerping van de wereld. Tot aan de diepe slaap van de dood van Gods Zoon lag de ecclesia sluimerend in Hem, ongezien en ongehoord door al die tijd welke door de Hebreeuwse Schrift bestreken wordt. Maar vanaf het moment dat Christus opgewekt is uit de doden, wordt de ecclesia (in Gods ogen) een afzonderlijke entiteit, welke op het gepaste moment aan Christus zal worden voorgesteld als een ecclesia, “niet hebbende vlek of rimpel of iets dergelijks, maar opdat zij heilig moge zijn en zonder gebrek” (Efz. 5:27).

Geen illustratie moet te ver doorgevoerd worden — nooit voorbij wat bedoeld wordt om te illustreren. In de aard der dingen moet de vrouw aan de man gepresenteerd worden als een compleet wezen, en de ecclesia zal aan Christus gepresenteerd worden als een complete ecclesia. Maar er is in de illustratie geen ruimte voor het geleidelijke proces waarmee de ecclesia wordt geroepen, één voor één, vanuit de vele generaties van de mensheid, verspreid over bijna 2000 jaar, en evenmin voor het feit dat Christus de ecclesia *aan Zichzelf* presenteert.

Maar de illustratie ondersteunt wel de waarheid dat, zodra een complement eenmaal is gevormd, degene vanuit wie het complement wordt genomen, zijn functie in de opzet van God niet anders kan vervullen dan door het complement daarvoor te gebruiken. De eerste wordt het *middel* waardoor Gods werkzaamheden uitgevoerd worden; het laatste wordt het *medium* waardoor dat voortgang kan vinden. De mens kan de opdracht van Genesis 1:28 — om vruchtbaar te worden, te vermeerderen en de aarde te vullen en deze te onderwerpen — alleen gehoorzamen

door de vrouw die zijn complement is. Op gelijke wijze heeft God Zijn opzet zo ontworpen dat Christus Zijn functie van het onderschikken en het verzoenen van allen met God alleen kan vervullen door de ecclesia die Zijn lichaam is, *het complement waardoor het alles in allen wordt voltooid* (Efz. 1:23).

Dit is waarom Christus op dit moment moet worden beschouwd als *zittend* aan Gods rechterhand; dit is waarom Zijn huidige werkzaamheden schriftuurlijk gedefinieerd worden als zijnde ten behoeve van Zijn ecclesia (Rom. 8:34; Efz. 5:25-27). Dit is waarom Zijn aanstaande komst voor Zijn ecclesia (en we vertrouwen er op dat die nabij is) zo belangrijk is: het is de gebeurtenis die met een nieuwe impuls Gods opzet voortgang zal doen vinden, wat naar de bevrijding van de schepping van de slavernij van het bederf zal leiden (Rom. 8:21), en naar al de gebeurtenissen van 1 Corinthe 15:25-28.

Waarom we kinderen van verontwaardiging waren

Het is op dit punt van onze overdenkingen dat er een kolossaal verschil schijnt te zijn tussen Christus en Zijn ecclesia. Christus is volkomen zonder zonde; de ecclesia is samengesteld uit zondaren. Hoewel, is ze wel samengesteld uit zondaren? Nee, in tegendeel, ze is samengesteld uit rechtvaardigen. In het Efezische concept van het complement van een zodeloze Christus, kan de ecclesia niet iets zijn dat met zonde besmet is; ze moet heilig en zonder gebrek zijn. Tegen de tijd dat we haar in de Efezebrief tegenkomen is haar positie zodanig dat de leden ervan door al de fases van de Romeinenbrief zijn gegaan. We zijn gerechtvaardigd; we zijn rechtvaardig gemaakt in Gods ogen; niets is er voor ons nu nog tot veroordeling in Christus Jezus. *Eens* waren we wel zondaren; *eens* wandelden we in overeenstemming met de eon van deze wereld; *eens* waren we van nature kinderen van verontwaardiging, net als de rest; maar *nu* koesteren wij ons in de enorme liefde van God, Die ons samen verlevendigt in Christus.

Maar als we werden gekozen in Christus vóór de nederwerping van de wereld en daarom op geen enkele manier aan rebellie ontsproten zijn, waarom wordt er dan op ons een beroep gedaan om de ervaringen en beproevingen van zondaars te ondergaan?

Er bestaat meer dan één antwoord op deze vraag, maar in de context van de Efezebrief die we overdenken, is het antwoord dat God hen nodig had die in genade gered waren geworden om in staat te zijn Zijn genade uit te stallen te midden van de rebelerende hemelse inwoners van Zijn universum. Hij laat Zijn genade voor hen zien door de manier waarop Hij met ons handelt. In onze eerdere staat waren we een behoorlijk slecht stelletje ongeregeld, net als overigens de rest van de mensheid, en de hemelingen, die neerkijken op de mensheid als geheel, met al haar verdorvenheid en geweld, moeten wel enorm ontzet zijn over alles wat ze zien. Maar dan zien zij de ecclesia — de uitgeroepen, want dat is wat het woord ecclesia betekent — zij zien hen rechtvaardig verklaard worden en de gunsten van God genieten, en zij zullen komen en inzien dat de genade die de vriendelijkheid van God in liefde over ons heeft uitgestort, er ook voor hen is. En wat er van het huidige aandeel van de ecclesia wordt verklaard in de verzen 8-10 van Efeze 2, zal ook het hunne zijn wanneer zij eveneens ontvangers van de genade van God worden.

De rijkdommen van Gods genade en heerlijkheid

Deze verzen (8-10) geven het maximale karakter van redding aan, wanneer ook alle inspanning van het schepsel aan de kant is geworpen en alles wordt bevonden uit God te zijn. “Want in genade zijn jullie geredden, door geloof — en dit niet vanuit jullie zelf — van God is het naderingsgeschenk; niet uit werken, opdat er niet iemand zou roemen. Want van Hem zijn wij een prestatie, geschapen wordend in Christus Jezus tot goede werken die God van tevoren gereed maakt, opdat wij daarin zouden

wandelen” (Efz. 2:8-10).

Ja, de allesoverstijgende rijkdom van Gods genade zal worden vertoond te midden van de hemelingen; maar zoals we al eerder zagen, stopt de invloed van Gods werkzaamheden door de ecclesia niet bij de mindere lichten onder hen. Nee, verre van dat. Want in het derde hoofdstuk vinden we dat de rijk geschakeerde wijsheid van God bekend gemaakt zal worden aan de soevereiniteiten en autoriteiten onder de hemelingen, door de ecclesia. En dit is, zoals we al eerder opmerkten, in overeenstemming met de opzet van de eonen. Dit is waar het om draait in Gods opzet — de universele vertoning van Zijn genade en de uiteindelijke verzoening van allen met Hemzelf. Dit is waar de ecclesia voor werd geschapen. Dit is de roeping waarmee we geroepen werden. Het houdt niets minder in dan het complement van Christus te zijn om Gods opzet tot zijn grootse en heerlijke einddoel te brengen bij de voleinding van de eonen.

In het gebed in het eerste hoofdstuk van Efeziërs bidt Paulus dat wij, onder andere dingen, mogen waarnemen wat de rijkdom van de heerlijkheid van de genieting van Gods lotdeel onder de heiligen mag zijn. Merk met zorgvuldigheid op wat hier staat; het is een andere schat in onze schatkist. Het is niet *ons* lotdeel, maar dat van God, waar hier naar wordt verwezen. Ons lotdeel is in Christus, maar God heeft een lotdeel onder de heiligen. Wat is Gods lotdeel? Wel, het is dit: dat de ecclesia een kenmerk van essentieel belang is in Gods opzet. Het is *door* de ecclesia dat het woord van het kruis wordt verkondigd; het is *in* de ecclesia dat de genade van God wordt gezien. God heeft een geweldig lotdeel onder de heiligen. Als het kruis van Christus de naaf van het wiel is, dan zijn de heiligen de spaken die vanuit het midden stralen.

Maar in dat gebed van Efeze 1 is er een opmerkelijke zinsnede die we in het bijzonder zouden opmerken. “de ogen van jullie hart verlicht zijnde geworden” (Efz. 1:18). Dus niet “jullie ogen verlicht zijn geworden tot het waar te nemen,” maar “de ogen

van jullie HART verlicht zijnde geworden.”

De Authorized Version (KJV) geeft deze zinsnede als volgt weer: “de ogen van jullie begripsvermogen verlicht zijnde geworden,” en dit lijkt het van het hart weg te nemen en naar het hoofd over te brengen — naar het denken. De English Revised Version, Rotherman en Moffatt gebruiken allen het woord “hart,” en dat doet ook Weymouth al is het in een voetnoot, en uiteraard, doet de Concordant Version dat ook. Want het Griekse woord is *kardia* en iedere medisch student weet dat een “cardiogram” met het hart te maken heeft en niet met het hoofd. We hebben een verlicht hart nodig om in staat te zijn de zegeningen van de Efezebrief te verstaan.

In het tweede gebed van Paulus, in hoofdstuk 3, wordt op dit punt een stap verder gegaan, want hier bidt de apostel dat “om Christus te huisvesten door het geloof in jullie harten niet in jullie hoofden! — in liefde geworteld en gefundeerd geworden — opdat jullie sterk zouden zijn, samen met al de heiligen, te grijpen wat de breedte en lengte en diepte en hoogte is — alsook de kennis overtreffende liefde van Christus te kennen — opdat jullie mogen worden aangevuld tot geheel het complement van God” (Efz. 3:17-19).

Wat wordt dit mooi gezegd: “in liefde geworteld en gefundeerd geworden.” Is dit op u van toepassing? Natuurlijk is het dat! Het is van toepassing op al de leden van de ecclesia. De hele ecclesia is geworteld en gefundeerd geworden in de liefde van God. Het was in liefde dat Hij ons tevoren bestemd had voor de plaats van een zoon van Hem. Het is vanwege de enorme liefde waarmee Hij ons liefheeft dat wij tezamen verlevendigt worden in Christus. Ja, de fundamenten van de ecclesia zijn stevig — geworteld en gefundeerd in de enormiteit van Gods liefde. En wij zouden, als individuele leden van de ecclesia, sterk worden om dit feit te grijpen met al z’n gevolgen — de breedte en lengte en diepte en hoogte ervan — en daarnaast de kennis-overschrijdende liefde van Christus te kennen, opdat wij volledig toegerust zouden zijn

voor het doel waarvoor God ons heeft gekozen.

De tweede sleutel

We kunnen niet volledig gereed gemaakt worden voor het hele complement van God, en we kunnen niet op een waardige manier wandelen van de roeping waarmee we geroepen zijn, tenzij het evangelie van de genade van God zowel onze harten als ook onze hoofden is binnen gegaan. Dat is waarom de hele tweede helft van de Efezebrief aan de wandel, of het gedrag, is gewijd. We kunnen alleen op een waardige wijze wandelen van de roeping waarmee we geroepen zijn wanneer wij, met alle nederigheid en ootmoedigheid, met geduld, elkaar dragen in liefde en ons inspannen de eenheid van de geest te bewaren met de band van vrede.

Eerder in een vroegere brief van Paulus lezen we dat “... de liefde van God in onze harten is uitgegoten, door de aan ons gegeven wordende heilige geest” (Rom. 5:5). En hier, in Efeze 4:30, wordt op ons een beroep gedaan om de heilige Geest van God, waarmee we verzegeld zijn voor de dag van verlossing, geen verdriet te bezorgen. En de manier waarop we de heilige Geest van God verdriet zouden kunnen bezorgen is dat we bitterheid en wrok toestaan onze harten binnen te dringen, door onvriendelijke dingen over elkaar te zeggen en door deel te nemen aan boosaardig geroddel en dwaas gepraat. Dit is een gezond principe: als we goed over elkaar horen, herhaal dat als je het wil, maar horen we kwaad, hou het zo ver mogelijk van je weg, want kwaad wordt over gewoonlijk overdreven bij het doorvertellen. Paulus zegt: “Alle bitterheid en woede en verontwaardiging en getier en laster, laat het worden weggenomen van jullie, samen met elk kwaad. En word vriendelijk tot elkaar, mededogend, elkaar onder julliezelf begenadigend, zoals ook God in Christus jullie begenadigt” (Efz. 4:31,32).

In de toekomstige eonen zullen we door God gebruikt gaan worden om Zijn genade te tonen onder de hemelingen. Zouden we onszelf hier niet in trainen, en onszelf voorbereiden voor die dienst door genadig te zijn voor hen met wie we nu in contact staan? Behoren we niet, voor zover het in ons vermogen ligt, imitators van God te worden, als geliefde kinderen, en wandelen in liefde, in overeenstemming met de manier waarop Christus ons liefheeft? Zouden we ons hier niet dagelijks op richten, want alleen zo kunnen we op een waardige manier wandelen van die hoge roeping waarmee wij geroepen zijn.

Hetzelfde advies wordt ons in Filippenzen en Colossenzen gegeven. In het tweede hoofdstuk van Filippenzen pleit Paulus: “Indien er dan enige bemoediging is in Christus, indien enige vertroosting van liefde, indien enige gemeenschap van geest, indien er enig mededogen en ontferming is, vervul dan mijn vreugde, opdat jullie hetzelfde gezind zullen zijn, dezelfde liefde hebbend, samen van ziel het ene gezind zijnde, niets overeenkomstig twist, ook niet overeenkomstig verwaandheid, maar in nederigheid elkaar achtend superieur te zijn aan zichzelf. Ieder niet hetgeen van zichzelf beschouwend, maar een ieder ook hetgeen wat van ieder ander is. Want wees dit gezind onder jullie in Christus Jezus ...” (Fil. 2:1-5). En in Colossenzen worden we aangemoedigd verontwaardiging, woede, boosaardigheid, kwaadsprekerij en obseniteit uit onze mond weg te doen. We moeten niet tegen elkaar liegen. Nee, Paulus zegt: “Hul jullie dan, als van God gekozenen, heiligen en geliefden, in het mededogen van ontferming, vriendelijkheid, nederigheid, zachtmoedigheid, geduld, elkaar verdragend en onder onszelf begenadigend, indien iemand ooit een verwijt naar iemand moge hebben, zoals ook de Heer aan jullie begenadigt, aldus ook jullie, over dit alles nu zij er de liefde, die de band van de volwassenheid is. En laat de vrede van Christus scheidsrechter zijn in jullie harten, waartoe jullie ook werden geroepen in één lichaam, en wees dankbaren wordend!” (Col. 3:12-15).

Alleen door deze aansporingen van Paulus op te volgen kunnen we waarachtig zijn — waarachtig aan de geest waarmee we verzegeld zijn — waarachtig aan de roeping waarmee we geroepen zijn. Echter waarachtig zijnde in liefde, zouden wij allen groeien in Hem, Die het Hoofd is, Christus, uit Wie het gehele lichaam wordt bijeengehouden en wordt samenverenigd, door alle digestie van het verstrekte [voedsel] ... tot het groeien van het lichaam, tot opbouw ervan in liefde (Efz. 4:15,16).

Dit zal niet gemakkelijk zijn, omdat de ecclesia, bijna als enige van wat God geschapen heeft, gedurende deze speciale era van genade haar geestelijke vijanden heeft, die voortdurend klaar staan om haar aan te vallen. Het is een feit dat zij die de genade van God het meest nodig hebben, degenen zijn die het meest venijnig zijn in hun tegenstand daartegen. Wij verwijzen naar de soevereiniteiten en autoriteiten onder de hemelingen, want het is tegen hen dat wij worstelen — “tegen de geestelijke krachten van de boosaardigheid onder de hemelingen” (Efz. 6:12). Het is tegen hen en tegen de Tegenstander, die zich altijd tegen Gods opzet verzet waar die wordt onthuld (en die wordt vandaag onthuld in de ecclesia), dat wij de beschermende wapenrusting van God nodig hebben — weer een andere schat in onze schatkist! Er wordt ons slechts één offensief wapen gegeven, en dat is het kortzwaard van de geest, het Woord van God. In de handen van Jezus vernietigde het de kracht van de Tegenstander in eigen persoon; in onze handen zal het gebruikt worden om de tegenstand van zijn onderdanen tegen de genade van God te vernietigen. In onze handen wordt het een wapen van verzoening, als dat niet een tegenspraak is, want we kunnen het gebruiken in het licht van de verkondiging van het kruis.

. . .

Met tegenzin sluiten we onze kist voor dit moment af, met een laatste blik op z'n vele schatten, en wat zijn die schatten

kostbaar! De liefde van God voor de ecclesia is geworden tot, “vanwege Zijn veelomvattende liefde, waarmee Hij ons liefheeft” (Efz. 2:4). De liefde van Christus is “de kennis-overstijgende liefde van Christus” geworden. De genade van God is nu “de rijkdom van Zijn genade” en in de toekomstige eonen zullen zij “de allesoverstijgende rijkdom van Zijn genade” zijn. De kracht van God is nu “de allesoverstijgende grootheid van Zijn kracht voor ons die geloven.” En de ecclesia zelf, die het lichaam van Christus is, wordt “het complement waardoor het alles in allen zal worden gecompleteerd.”

Wat dan zullen wij zeggen over de roeping waarmee we geroepen worden? In een andere brief beschrijft Paulus het als “een heilige roeping, niet overeenkomstig onze werken,” (wat ons onmiddellijk en permanent zou diskwalificeren) “maar in overeenstemming met Zijn eigen opzet en genade, die aan ons wordt gegeven in Christus Jezus *vóór eonische tijden*” (2 Tim. 1:9). Ja, de ecclesia bestond in de opzet van God zelfs voordat Hij de eonen schiep, en de bediening ervan zal pas compleet zijn bij de uiteindelijke voltooiing, wanneer God ALLES in allen is.

We doen nu het deksel van de eerste helft van onze kist dicht met de doxologie (of lofzang aan God), die aan het einde van het derde hoofdstuk van Efeziërs staat:

“Aan Degene nu, vermogend boven alles te doen, ruim uitermate overvloedig van wat wij verzoekend zijn of zijn bevattend, overeenkomstig het vermogen dat is inwerkend in ons, aan Hem is de heerlijkheid in de gemeente, en in Christus Jezus, in al de generaties van de eon der eonen. Amen!” (Efz. 3:20,21).

En we sluiten het deksel van de tweede helft af met de benedictie (of zegen van God en de Heer Jezus Christus), die aan het einde van het zesde hoofdstuk komt:

“Vrede aan de broeders, en liefde met vertrouwen van God, de Vader, en van de Heer, Jezus Christus. De genade zij met allen die onze Heer, Jezus Christus, liefhebben in onbederfelijheid. Amen!” (Efz. 6:23,24).

Moge onze liefde voor de Heer Jezus Christus en onze liefde voor elkaar ongeveinsd zijn; dan zullen we inderdaad op een waardige wijze wandelen van de roeping waarmee we geroepen zijn. Amen!

John H. Essex

Verklarende noot.

Vóór de nederwerping van de wereld

Drie kenmerken in Gods opzet worden in Zijn woord beschreven als daterend van “vóór de nederwerping van de wereld,” en zij zijn onderling verbonden.

Het zijn:

1. De liefde van God voor Zijn Zoon (Joh. 17:23).
2. Gods voorkennis van het offer van Christus (1 Petr. 1:20)
3. Gods keuze van de ecclesia, in Christus (Efz. 1:4)

Deze drie kenmerken worden in de gevangenisbrieven van Paulus uitgewerkt.

Colossenzen behandelt de liefde van God voor Zijn Zoon, hier speciaal aangeduid met “de Zoon van Zijn Liefde,” door te benadrukken dat alles *voor* Hem is en dat Hij in alles de eerste moet worden. Hierin hebben we het *motief* achter Gods opzet, namelijk de verheerlijking van Zijn Zoon, die zijn hoogtepunt vindt in de verzoening van allen met Hemzelf, door Hem.

Filippenzen benadrukt de enormiteit van het offer van Christus, door te tonen hoe Hij eerst Zichzelf ontledigde van al Zijn oorspronkelijke heerlijkheid om de vorm van de mensheid aan te nemen, en dan Zichzelf vernederde om gehoorzaam te worden aan de dood, ja, *zelfs* de dood van het kruis, om wille waarvan God Hem bovenmate verhoogt. Het kruis is het *middel* waardoor de verzoening bewerkt wordt.

Efeziërs verbindt de ecclesia met Christus, als Zijn *complement*. De ecclesia is daarmee het *medium* waardoor de verzoening gecompleteerd zal worden.

Verklarende noot.

De ecclesia, die Zijn lichaam is.

Deze ecclesia, welke degene is waarnaar specifiek in Paulus' brieven wordt verwezen, wordt aan ons voorgesteld in twee onderscheiden, maar toch verbonden aspecten. Ze zijn als de twee zijden van dezelfde munt. Van welke kant we ook kijken, we herkennen de munt, maar toch zijn de twee aspecten verschillend.

Individueel is de ecclesia samengesteld uit vele leden, elk daarvan wordt tevoren gekend, geroepen, gerechtvaardigd en verheerlijkt (Rom. 8:28-30). Elk wordt ^{nb}in Christus gebracht door de doop ^{nb}in Zijn dood (Rom. 6:3). Elk is essentieel voor de rest en heeft zijn of haar individuele rol te spelen in de opbouw van het geheel (1 Cor. 12:12-31; Efs. 4:11-14).

Collectief is de ecclesia een verenigd lichaam, gekozen *in* Christus vóór de nederwerping van de wereld en door God gezien als heilig en zonder gebrek. Haar rijk is eigen aan de hemelen en haar dienstbetoon te midden van de hemelingen. Als zodanig is ze het complement van Christus waarmee het alles in allen wordt gecompleteerd.

Het is in het individuele aspect dat leden van de ecclesia ooit zondaren waren, en allen van nature kinderen van verontwaardiging, net als de rest. Dit veranderde toen zij ^{nb}in Christus kwamen, want dan worden zij "een nieuwe schepping" (2 Cor. 5:17). Maar collectief wordt de ecclesia altijd door God gezien als zijnde heilig en zonder gebrek, want ze werd in Zijn opzet bedacht vóór de nederwerping, welke het bewijs is van de rebellie in het universum en wordt alleen een afzonderlijke entiteit na de kwestie van de zonde eens en voor altijd aan het kruis is opgelost.

Copyright originele Engelse studie:
© **Concordant Publishing Concern**
P.O. Box 449, Almont, MI 48003 810-798-3563
en
© **Grace and Truth Magazine**

*A ©Smizdat publication:
Dit alles mag voor persoonlijk gebruik en/of zonder winstoogmerk
worden gereproduceerd ten behoeve van het evangelie Gods.
(all other rights reserved by copyright holder).*